

Szczegółowy Opis Priorytetów

Programu

Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej 2021-2027

Wersja SZOP.FEPW.003

Obowiązuje od dnia 2023-06-23

SZOP Bieżący

Fundusze Europejskie
dla Polski Wschodniej

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Spis treści

I Informacje na temat Priorytetów i Działań	4
Priorytet FEPW.01 Przedsiębiorczość i Innowacje	4
Działanie FEPW.01.01 Platformy startowe dla nowych pomysłów	5
Działanie FEPW.01.02 Automatyzacja i robotyzacja w MŚP	14
Działanie FEPW.01.03 Gospodarka o obiegu zamkniętym w MŚP	22
Działanie FEPW.01.04 Wzornictwo w MŚP	30
Działanie FEPW.01.05 Pożyczki na rozwój turystyki	37
Priorytet FEPW.02 Energia i klimat.....	46
Działanie FEPW.02.01 Dystrybucja energii	47
Działanie FEPW.02.02 Adaptacja do zmian klimatu.....	53
Działanie FEPW.02.03 Bioróżnorodność.....	62
Priorytet FEPW.03 Zrównoważona mobilność miejska.....	69
Działanie FEPW.03.01 Zrównoważona mobilność miejska	70
Priorytet FEPW.04 Spójna sieć transportowa	81
Działanie FEPW.04.01 Infrastruktura drogowa.....	82
Działanie FEPW.04.02 Ponadregionalna infrastruktura kolejowa	89
Priorytet FEPW.05 Zrównoważona turystyka	97
Działanie FEPW.05.01 Zrównoważona turystyka.....	98
Priorytet FEPW.06 Pomoc techniczna	108
Działanie FEPW.06.01 Pomoc techniczna	109

II Załączniki

Indykacyjna tabela finansowa

Indykacyjna tabela finansowa w podziale na cele polityki, cele szczegółowe i zakres interwencji

I Informacje na temat Priorytetów i Działań

Priorytet FEPW.01 Przedsiębiorczość i Innowacje

Instytucja Zarządzająca

Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Departament Programów Ponadregionalnych

Fundusz

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

Cel Polityki

CP1 - Bardziej konkurencyjna i inteligentna Europa dzięki wspieraniu innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej oraz regionalnej łączności cyfrowej

Miejsce realizacji

LUBELSKIE, Mazowiecki regionalny, PODKARPACKIE, PODLASKIE, ŚWIĘTOKRZYSKIE, WARMIŃSKO-MAZURSKIE

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

663 865 547,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

500 000 000,00

Działanie FEPW.01.01 Platformy startowe dla nowych pomysłów

Cel szczegółowy

EFRR.CP1.III - Wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc pracy w MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne

Instytucja Pośrednicząca

Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

104 411 764,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

100 000 000,00

Zakres interwencji

025 - Inkubatory przedsiębiorczości, wsparcie dla przedsiębiorstw typu spin-off i spin-out i przedsiębiorstw typu start-up

Opis działania

Zakres wsparcia:

Platformy startowe (PS) dla nowych pomysłów to kompleksowe programy inkubacji innowacyjnych przedsiębiorstw typu startup w Polsce Wschodniej.

Interwencja ma na celu:

- dalsze zakorzenianie i rozwój ekosystemu startupowego w Polsce Wschodniej;
- dalsze wspieranie pod rozpoznawalną już marką Platform startowych osób, które chcą założyć firmę w Polsce Wschodniej oraz rozwijać jej działalność na rynku krajowym i międzynarodowym.

Wsparcie ma charakter etapowy – składa się z trzech komponentów.

Komponent I Inkubacja – rozwój nowego pomysłu biznesowego

Wsparcie w komponencie I uzyskają projekty polegające na stworzeniu kompleksowego programu inkubacji innowacyjnych startupów, obejmującego usługi niezbędne do przeprowadzenia prac nad rozwojem nowego pomysłu biznesowego.

W tym etapie wsparcie będzie koncentrowało się na testowaniu i weryfikowaniu pomysłów i koncepcji biznesowych, aż do momentu przygotowania odpowiedniego modelu biznesowego dla wdrożenia rynkowego innowacyjnego produktu/usługi. Stworzony zostanie Indywidualny Plan Inkubacji, zgodnie z którym wsparcie będzie obejmowało m.in.:

- usługi podstawowe (m.in. dostęp do stanowiska pracy, usługi księgowe, prawne) – świadczone przez wyspecjalizowane ośrodki innowacji;
- usługi specjalistyczne wynikające z zapotrzebowania startupu i niezbędne do przeprowadzenia prac nad rozwojem pomysłu (np. techniczne, technologiczne, inżynierskie, informatyczne, wzornicze, marketingowe), w tym obejmujące testowanie i weryfikowanie pomysłów i koncepcji, aż do momentu przygotowania odpowiedniego modelu biznesowego, testów i opracowania MVP;
- opiekę menagera inkubacji, która umożliwi startupowi dopracowanie produktu/usługi i weryfikację rynkową modelu biznesowego tak, by możliwe było wejście na rynek z pierwszą sprzedażą produktu/usługi

(wsparcie organizacyjne, itp.).

W ramach wsparcia pomysłodawcy będą mogli również otrzymać wsparcie w postaci grantu na zakup usług specjalistycznych niedostępnych w ramach partnerstwa PS.

Programy inkubacji będą realizowane przez wyspecjalizowane ośrodki innowacji, działające w partnerstwie z innymi podmiotami ekosystemu wsparcia

przedsiębiorczości startupowej (m.in. uczelnie, fundusze VC, instytucje otoczenia biznesu, przedsiębiorcy).

Po zakończeniu inkubacji startup ma możliwość ubiegania się o bezzwrotne wsparcie na dalszy rozwój działalności (komponent II a).

Kwalifikowalność

Finansowaniem zostaną objęte wydatki przeznaczone na realizację programów inkubacji innowacyjnych przedsiębiorstw typu startup przez ośrodki innowacji, obejmujące w szczególności:

- przeprowadzenie naboru i ocenę nowych pomysłów biznesowych,
- indywidualne wsparcie rozwoju nowych pomysłów biznesowych.

Maksymalna intensywność wsparcia w ramach komponentu I wynosi do 100% kosztów kwalifikowanych.

Beneficjenci

Ośrodki innowacji (typu parki naukowo-technologiczne, parki naukowe, parki technologiczne, inkubatory technologiczne) mające siedzibę na obszarze makroregionu Polski Wschodniej.

Partnerstwo:

Każdą PS tworzy partnerstwo kilku podmiotów doświadczonych w inkubacji, akceleracji biznesu i szeroko rozumianym wsparciu MŚP, m.in. z uczelniami, funduszami VC/aniołami biznesu, przedsiębiorcami dysponującymi potencjałem i zasobami niezbędnymi do wyświadczenia na rzecz startupów szerokiej gamy usług ściśle dopasowanych do indywidualnych potrzeb związanych z rozwojem pomysłu biznesowego.

Grupa docelowa:

Oferta PS na tym etapie skierowana będzie do osób fizycznych, chcących uruchomić i rozwijać własne firmy w Polsce Wschodniej w oparciu

o zgłoszony do Platformy startowej pomysł/ koncepcję, zgodnie z regulaminem inkubacji danej Platformy (osoba fizyczna, która w momencie zakwalifikowania się do wsparcia zakłada spółkę kapitałową i rejestruje ją w jednym z województw Polski Wschodniej).

Komponent II Wsparcie rozwoju działalności gospodarczej startupu

Komponent II a

Po zakończeniu inkubacji w Platformie startowej (komponent I) najbardziej innowacyjne i najlepiej rokujące biznesowo startupy dysponujące MVP oraz zweryfikowanym modelem biznesowym mają możliwość uzyskania wsparcia finansowego na dalszy rozwój działalności i wejście z produktem/usługą na rynek i pierwszą sprzedaż.

Kwalifikowalność:

Finansowaniem zostaną objęte wydatki przeznaczone na rozwinięcie działalności gospodarczej startupu, w szczególności:

- wynagrodzenia osób zaangażowanych bezpośrednio w realizację projektu objętego wsparciem;
- zakup usług (m.in. informatycznych, technicznych, doradczych) związanych z rozwijaniem modelu biznesowego;
- koszty inwestycji w rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne i prawne (zakup środków trwałych, surowców i materiałów, patenty, licencje, know-how);
- koszty działań marketingowych, w tym promocyjno-informacyjnych, służących ekspansji rynkowej, w tym międzynarodowej (m.in. udział w targach).

Maksymalna intensywność wsparcia w komponencie II a - 85% kosztów kwalifikowanych.

Maksymalna wartość dofinansowania projektu w komponencie II a wynosi 600 000 PLN.

Beneficjenci:

Startupy (spółki kapitałowe), które ukończyły pomyślnie program inkubacji nowego pomysłu biznesowego w Platformie startowej*.

* W naborze wniosków w 2023 r. dotyczy również startupów, które ukończyły program inkubacji Platform startowych 2014-2020 lub inny program inkubacji, finansowany ze środków publicznych.

Komponent II b

Po zakończeniu komponentu II a przedsięwzięcia o potencjale w kluczowych obszarach dla makroregionu, wymagające zaangażowania znacznych środków i dłuższego okresu realizacji (w szczególności z uwagi na wymogi certyfikacyjne, rejestracyjne/akredytacyjne, skalę inwestycji etc.) będą mogły pozyskać dodatkowe wsparcie na rozwój swojego biznesu założonego w ramach programu Platform startowych.

Kwalifikowalność:

Finansowaniem zostaną objęte wydatki przeznaczone na rozwinięcie działalności gospodarczej startupu, w szczególności:

- wynagrodzenia osób zaangażowanych bezpośrednio w realizację projektu objętego wsparciem,
- zakup usług (m.in. informatycznych, technicznych, doradczych),
- koszty inwestycji w rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialnych i prawnych (zakup środków trwałych, surowców i materiałów, patenty, licencje, know-how),
- koszty działań marketingowych, w tym promocyjno-informacyjnych, służących ekspansji rynkowej, w tym międzynarodowej (m.in. udział w targach).

Maksymalna intensywność wsparcia w komponencie II b - 85% kosztów kwalifikowanych.

Maksymalna wartość dofinansowania projektu w komponencie II b wynosi 3 000 000 PLN.

Beneficjenci:

Startupy, które ukończyły komponent II a.

Warunki wsparcia i realizacji

a) Dofinansowane projekty będą zgodne z art. 9 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz. Urz. UE L 231 z 30.06.2021, str. 159, z późn. zm.), tj:

- przepisami Karty Praw Podstawowych i Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych;
- zasadą równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności osób z niepełnosprawnościami, a w szczególności ze standardami dostępności, jak np. architektonicznym, cyfrowym, informacyjno-promocyjnym i szkoleniowym, ujętych w Wytycznych w zakresie realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027;
- zasadą równości kobiet i mężczyzn;
- zasadą zrównoważonego rozwoju oraz zasadą nie czynić poważnych szkód (DNSH).

b) Beneficjenci są zobowiązani do zapewnienia dostępności infrastruktury, nowopowstałych produktów i usług wszystkim odbiorcom i uczestnikom projektów. Zalecane będzie stosowanie postanowień Europejskiego Aktu o Dostępności - Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/882 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie wymogów dostępności produktów i usług (Dz. Urz. UE L 151 z 07.06.2019, str. 70).

c) Osiągnięcie założeń zrównoważonego rozwoju będzie możliwe również przez promowanie oraz stosowanie rozwiązań proekologicznych dostosowanych do charakteru przedsięwzięcia, w tym zielonych zamówień publicznych (Dz. U. 2019 poz. 2019 z dnia 11 września 2019 r. Prawo Zamówień Publicznych). Beneficjenci będą wspierani i zachęceni do stosowania większej liczby kryteriów związanych z jakością i kosztami cyklu życia produktów i usług.

d) W ramach działania priorytetowo będą traktowane projekty wpisujące się w zakres regionalnych inteligentnych specjalizacji wspólnych dla co najmniej dwóch województw z Polski Wschodniej.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

100

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej w ramach Priorytetu 1 Przedsiębiorczość i Innowacje oraz Priorytetu 5 Zrównoważona Turystyka programu Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2773)

Uprozczone metody rozliczania

do 15% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie personelu) [art. 54(b) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Minimalny wkład własny beneficjenta

Komponent I - 0 %; Komponent II - 15 %

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Instytucje wspierające biznes, Przedsiębiorstwa

Typ beneficjenta – szczegółowy

MŚP, Ośrodki innowacji

Grupa docelowa

osoby fizyczne, przedsiębiorstwa typu startup

Słowa kluczowe

ekosystem, inkubacja, innowacja, partnerstwo, start-up, wsparcie_dla_młodych, zakładanie_firmy

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Małe, Mikro

Kryteria wyboru projektów

<https://www.fepw.gov.pl/strony/dowiedz-sie-wiecej-o-programie/institucje-w-programie/komitet-monitorujacy/#Dokumenty>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO002 - Liczba wspartych małych przedsiębiorstw

WLWK-PLRO001 - Liczba wspartych mikroprzedsiębiorstw

WLWK-RCO005 - Nowe przedsiębiorstwa objęte wsparciem

WLWK-RCO002 - Przedsiębiorstwa objęte wsparciem w formie dotacji

WLWK-RCO004 - Przedsiębiorstwa otrzymujące wsparcie niefinansowe

Wskaźniki rezultatu

WLWK-RCR002 - Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne (w tym: dotacje, instrumenty finansowe)

WLWK-PLRR051 - Liczba przedsięwzięć proekologicznych

WLWK-PLRR030 - Liczba wprowadzonych innowacji marketingowych

WLWK-PLRR031 - Liczba wprowadzonych innowacji organizacyjnych

WLWK-PLRR029 - Liczba wprowadzonych innowacji procesowych

WLWK-PLRR028 - Liczba wprowadzonych innowacji produktowych

WLWK-PLRR025 - Małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) wprowadzające innowacje procesowe

WLWK-RCR003 - Małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) wprowadzające innowacje produktowe lub procesowe

WLWK-PLRR024 - Małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) wprowadzające innowacje produktowe

WLWK-RCR001 - Miejsca pracy utworzone we wspieranych jednostkach

WLWK-RCR004 - MŚP wprowadzające innowacje marketingowe lub organizacyjne

WLWK-RCR017 - Nowe przedsiębiorstwa utrzymujące się na rynku

WLWK-PLRR033 - Przychody ze sprzedaży nowych lub udoskonalonych produktów/usług

WLWK-PLRR002 - Wartość inwestycji prywatnych uzupełniających wsparcie publiczne - dotacje

WLWK-RCR006 - Złożone wnioski patentowe

Działanie FEPW.01.02 Automatyzacja i robotyzacja w MŚP

Cel szczegółowy

EFRR.CP1.III - Wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc pracy w MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne

Instytucja Pośrednicząca

Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

100 000 000,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

100 000 000,00

Zakres interwencji

027 - Procesy innowacji w MŚP (innowacje w zakresie procesów, organizacji, marketingu, i współtworzenia, innowacje zorientowane na użytkownika i motywowane popytem)

Opis działania

Zakres wsparcia

Wsparcie jest przeznaczone na przeprowadzenie procesu transformacji przedsiębiorstwa w kierunku Przemysłu 4.0. Wsparciem zostaną objęte kompleksowe projekty MŚP na rzecz automatyzacji i robotyzacji procesów obejmujące:

- Przeprowadzenie audytu technologicznego/diagnozy dojrzałości cyfrowej przedsiębiorstwa, tj. wskazanie procesów produkcyjnych, usługowych lub biznesowych, które mogą podlegać automatyzacji/robotyzacji, oraz opracowanie mapy drogowej transformacji w kierunku Przemysłu 4.0 (mapa drogowa), tj. strategii wdrożenia procesu automatyzacji/robotyzacji i rozwoju przedsiębiorstwa w oparciu o te procesy. Przeprowadzenie audytu technologicznego i opracowanie mapy drogowej następuje przed złożeniem wniosku o dofinansowanie. Mapa drogowa stanowi załącznik do wniosku o dofinansowanie.
- Wdrożenie działań wynikających z opracowanej mapy drogowej w przedsiębiorstwie, w szczególności: zakup automatów, robotów oraz innych maszyn i urządzeń, a także oprogramowania oraz usług doradczych i szkoleniowych niezbędnych do instalacji i obsługi ww. urządzeń.

Kwalifikowalność

Finansowaniem zostaną objęte wydatki przeznaczone na opracowanie oraz wdrożenie mapy drogowej, w szczególności:

- koszty usług doradczych związanych z przeprowadzeniem audytu technologicznego/diagnozy dojrzałości cyfrowej przedsiębiorstwa i opracowaniem mapy drogowej;
- koszty usług doradczych niezbędnych do wdrożenia mapy drogowej;
- nabycie środków trwałych, z wyłączeniem nieruchomości, tj. m.in. automatów, robotów oraz innych maszyn i urządzeń;
- nabycie oprogramowania lub innych wartości niematerialnych i prawnych w formie patentów, licencji, know-how oraz innych praw własności intelektualnej. Oprogramowanie powinno bezpośrednio wspierać procesy wdrożenia automatyzacji lub robotyzacji, poprzez np. zaawansowane systemy informatyczne (narzędzia IT), technologie umożliwiające współpracę ludzi i robotów, systemy informatyczne służące optymalizacji produkcji, przeznaczone do obsługi urządzeń, sterowania tymi urządzeniami i komunikacji z nimi;
- koszty robót i materiałów budowlanych, o ile są bezpośrednio związane z instalacją maszyn i urządzeń;
- koszty usług szkoleniowych.

Usługi doradztwa (w tym opracowanie mapy drogowej) będą mogły być świadczone przez Europejskie Huby Innowacji Cyfrowych (European Digital Innovation Hubs – EDIH) lub inne wyspecjalizowane podmioty/ekspertów.

Maksymalna wartość dofinansowania projektu wynosi 3 000 000 PLN.

Wsparcie na usługi rozwojowe i doradztwo udzielane będzie w formie dotacji bezzwrotnej, natomiast finansowanie inwestycji nastąpi w formie dotacji warunkowej.

Beneficjenci

Mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) prowadzące działalność gospodarczą na terenie Polski Wschodniej.

Warunki wsparcia i realizacji

a) Wsparcie części inwestycyjnej projektu ma formę dotacji warunkowej, o której mowa w art. 57 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiającym wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz. Urz. UE L 231 z 30.06.2021, str. 159, z późn. zm.). Dotacja warunkowa podlega w części lub w całości zwrotowi zgodnie z dokumentem określającym warunki wsparcia.

b) Dofinansowane projekty będą zgodne z art. 9 Rozporządzenia PE i Rady nr 2021/1060 (UE), tj.:

- przepisami Karty Praw Podstawowych i Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych;
- zasadą równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności osób z niepełnosprawnościami, a w szczególności ze standardami dostępności, jak np. architektonicznym, cyfrowym, informacyjno-promocyjnym i szkoleniowym, ujętych w Wytycznych w zakresie realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027;
- zasadą równości kobiet i mężczyzn;

- zasadą zrównoważonego rozwoju oraz zasadą nie czynić poważnych szkód (DNSH).

c) Beneficjenci są zobowiązani do zapewnienia dostępności infrastruktury, nowopowstałych produktów i usług wszystkim odbiorcom i uczestnikom projektów. Zalecane będzie stosowanie postanowień Europejskiego Aktu o Dostępności - Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/882 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie wymogów dostępności produktów i usług (Dz. Urz. UE L 151 z 07.06.2019, str. 70).

d) Osiągnięcie założeń zrównoważonego rozwoju będzie możliwe również przez promowanie oraz stosowanie rozwiązań proekologicznych dostosowanych do charakteru przedsięwzięcia, w tym zielonych zamówień publicznych. Beneficjenci będą wspierani i zachęceni do stosowania większej liczby kryteriów związanych z jakością i kosztami cyklu życia produktów i usług.

e) W ramach działania priorytetowo będą traktowane projekty wpisujące się w zakres regionalnych inteligentnych specjalizacji wspólnych dla co najmniej dwóch województw z Polski Wschodniej.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

85

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej w ramach Priorytetu 1 Przedsiębiorczość i Innowacje oraz Priorytetu 5 Zrównoważona Turystyka programu Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2773)

Uprozczone metody rozliczania

Brak

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Minimalny wkład własny beneficjenta

15 %

Minimalna wartość wydatków kwalifikowalnych w projekcie

200 000,00

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Przedsiębiorstwa

Typ beneficjenta – szczegółowy

MŚP

Grupa docelowa

MŚP

Słowa kluczowe

audyt_tehnologiczny, automatyzacja, cyfryzacja, digital_innovation_hubs, DIH, kompetencje_cyfrowe, mapa_drogowa, Przemysł_4.0, robotyzacja, transformacja_cyfrowa

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Małe, Mikro, Średnie

Kryteria wyboru projektów

<https://www.fepw.gov.pl/strony/dowiedz-sie-wiecej-o-programie/instytucje-w-programie/komitet-monitorujacy/#Dokumenty>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO013 - Liczba osób objętych szkoleniami w zakresie kompetencji cyfrowych

WLWK-PLRO009 - Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie w zakresie technologii cyfrowych

WLWK-PLRO002 - Liczba wspartych małych przedsiębiorstw

WLWK-PLRO001 - Liczba wspartych mikroprzedsiębiorstw

WLWK-PLRO003 - Liczba wspartych średnich przedsiębiorstw

WLWK-RCO101 - MŚP inwestujące w umiejętności w zakresie inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości

WLWK-RCO002 - Przedsiębiorstwa objęte wsparciem w formie dotacji

WLWK-RCO001 - Przedsiębiorstwa objęte wsparciem (w tym: mikro, małe, średnie, duże)

Wskaźniki rezultatu

WLWK-RCR002 - Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne (w tym: dotacje, instrumenty finansowe)

WLWK-PLRR051 - Liczba przedsięwzięć proekologicznych

WLWK-PLRR030 - Liczba wprowadzonych innowacji marketingowych

WLWK-PLRR031 - Liczba wprowadzonych innowacji organizacyjnych

WLWK-PLRR029 - Liczba wprowadzonych innowacji procesowych

WLWK-PLRR028 - Liczba wprowadzonych innowacji produktowych

WLWK-PLRR025 - Małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) wprowadzające innowacje procesowe

WLWK-RCR003 - Małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) wprowadzające innowacje produktowe lub procesowe

WLWK-PLRR024 - Małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) wprowadzające innowacje produktowe

WLWK-RCR001 - Miejsca pracy utworzone we wspieranych jednostkach

WLWK-RCR004 - MŚP wprowadzające innowacje marketingowe lub organizacyjne

WLWK-PLRR026 - MŚP wprowadzające innowacje marketingowe

WLWK-PLRR027 - MŚP wprowadzające innowacje organizacyjne

WLWK-RCR025 - MŚP z wyższą wartością dodaną na pracownika

WLWK-RCR098 - Pracownicy MŚP kończący szkolenia w zakresie rozwoju umiejętności w zakresie inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości (według rodzaju umiejętności: techniczne, zarządzanie, przedsiębiorczość, ekologiczne, inne)

WLWK-PLRR033 - Przychody ze sprzedaży nowych lub udoskonalonych produktów/usług

WLWK-PLRR002 - Wartość inwestycji prywatnych uzupełniających wsparcie publiczne - dotacje

Działanie FEPW.01.03 Gospodarka o obiegu zamkniętym w MŚP

Cel szczegółowy

EFRR.CP1.III - Wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc pracy w MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne

Instytucja Pośrednicząca

Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

100 000 000,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

100 000 000,00

Zakres interwencji

027 - Procesy innowacji w MŚP (innowacje w zakresie procesów, organizacji, marketingu, i współtworzenia, innowacje zorientowane na użytkownika i motywowane popytem)

Opis działania

Zakres wsparcia

W ramach działania przewidziano dwuetapowe wsparcie kompleksowych projektów MŚP na rzecz wdrożenia modelu biznesowego GOZ-transformacji obejmujące:

Etap I – Opracowanie modelu biznesowego GOZ-transformacji

Wsparcie obejmie opracowanie modelu biznesowego funkcjonowania przedsiębiorstwa w oparciu o założenia GOZ (model biznesowy GOZ-transformacji), którego elementami będą w szczególności: audyt przedsiębiorstwa i doradztwo, mające na celu ustalenie możliwych kierunków transformacji w nurcie GOZ, ustalenie potencjalnych możliwości współpracy z innymi przedsiębiorstwami w nurcie GOZ:

- tworzenie i udział w łańcuchach dostaw;
- wydłużanie życia produktu;
- ekoprojektowanie;
- przekształcenia produktu w usługę lub usługi;
- tworzenie platform współdzielenia;
- symbioza przemysłowa;
- odzysk i ponowne wykorzystanie szeroko rozumianych odpadów.

Etap II – Wdrożenie modelu biznesowego GOZ-transformacji

Wsparcie obejmie wdrożenie działań wynikających z opracowanego modelu biznesowego GOZ-transformacji w przedsiębiorstwie, w szczególności:

- zaprojektowanie i przeprowadzenie niezbędnych prac dostosowawczych;
- zakup lub zaprojektowanie nowych technologii;
- działania inwestycyjne, jak np. zakup bardziej przyjaznych dla środowiska maszyn;

- szkolenia, przekwalifikowanie pracowników w celu wdrożenia nowego modelu biznesowego;

Kwalifikowalność

Finansowaniem zostaną objęte wydatki przeznaczone na opracowanie i wdrożenie modelu biznesowego GOZ-transformacji w przedsiębiorstwie, w szczególności:

I etap:

- koszty usług doradczych niezbędnych do opracowania modelu biznesowego GOZ-transformacji;

Maksymalna wartość dofinansowania w etapie I wynosi 100 000 PLN.

Maksymalna intensywność wsparcia w etapie I - 100 % kosztów kwalifikowanych.

II etap:

- koszty usług doradczych niezbędnych do wdrożenia modelu biznesowego GOZ-transformacji;
- nabycie albo wytworzenie środków trwałych innych niż nieruchomości zabudowane i niezabudowane;
- nabycie oprogramowania i innych wartości niematerialnych i prawnych w formie patentów, licencji, know-how oraz innych praw własności intelektualnej;
- koszty nabycia robót i materiałów budowlanych;
- koszty usług szkoleniowych.

Maksymalna wartość dofinansowania w etapie II wynosi 3 500 000 PLN.

Maksymalna intensywność wsparcia w etapie II - 85 % kosztów kwalifikowanych.

Beneficjenci

Mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) prowadzące działalność gospodarczą na terenie Polski Wschodniej.

Warunki wsparcia i realizacji

a) Dofinansowane projekty będą zgodne z art. 9 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz. Urz. UE L 231 z 30.06.2021, str. 159, z późn. zm.), tj:

- przepisami Karty Praw Podstawowych i Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych;
- zasadą równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności osób z niepełnosprawnościami, a w szczególności ze standardami dostępności, jak np. architektonicznym, cyfrowym, informacyjno-promocyjnym i szkoleniowym, ujętych w Wytycznych w zakresie realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027;
- zasadą równości kobiet i mężczyzn;
- zasadą zrównoważonego rozwoju oraz zasadą nie czynienia poważnych szkód (DNSH).

b) Beneficjenci są zobowiązani do zapewnienia dostępności infrastruktury, nowopowstałych produktów i usług wszystkim odbiorcom i uczestnikom projektów. Zalecane będzie stosowanie postanowień Europejskiego Aktu o Dostępności - Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/882 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie wymogów dostępności produktów i usług (Dz. Urz. UE L 151 z 07.06.2019, str. 70).

c) Osiągnięcie założeń zrównoważonego rozwoju będzie możliwe również przez promowanie oraz stosowanie rozwiązań proekologicznych dostosowanych do charakteru przedsięwzięcia, w tym zielonych zamówień publicznych (Dz. U. 2019 poz. 2019 z dnia 11 września 2019 r. Prawo Zamówień Publicznych).

Beneficjenci będą wspierani i zachęceni do stosowania większej liczby kryteriów związanych z jakością i kosztami cyklu życia produktów i usług.

d) W ramach działania priorytetowo będą traktowane projekty dotyczące kompleksowej realizacji działań w nurcie GOZ w przedsiębiorstwie, zakładające nawiązanie przez wnioskodawcę współpracy z innymi przedsiębiorcami w celu tworzenia symbiozy przemysłowej i wpisujące się w zakres regionalnych inteligentnych specjalizacji wspólnych dla co najmniej dwóch województw z Polski Wschodniej.

AKADEMIA GOZ-TRANSFORMACJI

W ramach programu zakłada się także realizację działań edukacyjnych i promocyjnych, których celem będzie uświadomienie przedsiębiorcom korzyści płynących z transformacji ku zielonej gospodarce oraz promocja wiedzy i rozwiązań w zakresie tematyki GOZ.

W ramach Akademii GOZ-transformacji będą odbywać się m.in. webinary, spotkania matchmakingowe, warsztaty/wydarzenia edukacyjne mające na celu uświadomienie przedsiębiorcom korzyści płynących z wzięcia czynnego udziału w transformacji ku zielonej gospodarce oraz promocja wiedzy i rozwiązań w zakresie tematyki obejmującej m.in:

- wiedzę ogólną o GOZ i Europejskim Zielonym Ładzie,
- przykłady modeli biznesowych opartych na GOZ,
- przykłady współpracy przedsiębiorstw w ramach symbiozy przemysłowej,
- dobre praktyki gospodarki cyrkulacyjnej,
- regulacje prawne dotyczące GOZ.

Działania w ramach Akademii GOZ-transformacji mogą też obejmować mentoring dla przedsiębiorców zainteresowanych wprowadzeniem rozwiązań z zakresu GOZ.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

100

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

100

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej w ramach Priorytetu 1 Przedsiębiorczość i Innowacje oraz Priorytetu 5 Zrównoważona Turystyka programu Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2773)

Uproszczone metody rozliczania

kwota ryczałtowa w oparciu o metodykę IZ [art. 53(3)(a) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Minimalny wkład własny beneficjenta

Etap I - 0 %; Etap II - 15 %

Maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych w projekcie

5 000 000,00

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Przedsiębiorstwa

Typ beneficjenta – szczegółowy

MŚP

Grupa docelowa

MŚP

Słowa kluczowe

Europejski_Zielony_ład, gospodarka_cyrkularna,
gospodarka_o_obiegu_zamkniętym, oszczędność_energii,
oszczędność_surowców, oszczędność_wody, recykling, zielona_ekonomia,
zmniejszenie_emisji, zrownoważony_rozwój

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Małe, Mikro, Średnie

Kryteria wyboru projektów

<https://www.fepw.gov.pl/strony/dowiedz-sie-wiecej-o-programie/instytucje-w-programie/komitet-monitorujacy/#Dokumenty>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO006 - Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie w zakresie transformacji w kierunku zrównoważonego rozwoju

WLWK-PLRO002 - Liczba wspartych małych przedsiębiorstw

WLWK-PLRO001 - Liczba wspartych mikroprzedsiębiorstw

WLWK-PLRO003 - Liczba wspartych średnich przedsiębiorstw

WLWK-RCO002 - Przedsiębiorstwa objęte wsparciem w formie dotacji

WLWK-RCO001 - Przedsiębiorstwa objęte wsparciem (w tym: mikro, małe, średnie, duże)

Wskaźniki rezultatu

WLWK-RCR002 - Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne (w tym: dotacje, instrumenty finansowe)

WLWK-PLRR051 - Liczba przedsięwzięć proekologicznych

WLWK-PLRR030 - Liczba wprowadzonych innowacji marketingowych

WLWK-PLRR031 - Liczba wprowadzonych innowacji organizacyjnych

WLWK-PLRR029 - Liczba wprowadzonych innowacji procesowych

WLWK-PLRR028 - Liczba wprowadzonych innowacji produktowych

WLWK-PLRR025 - Małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) wprowadzające innowacje procesowe

WLWK-RCR003 - Małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) wprowadzające innowacje produktowe lub procesowe

WLWK-PLRR024 - Małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) wprowadzające innowacje produktowe

WLWK-RCR001 - Miejsca pracy utworzone we wspieranych jednostkach

WLWK-RCR004 - MŚP wprowadzające innowacje marketingowe lub organizacyjne

WLWK-PLRR026 - MŚP wprowadzające innowacje marketingowe

WLWK-PLRR027 - MŚP wprowadzające innowacje organizacyjne

WLWK-PLRR033 - Przychody ze sprzedaży nowych lub udoskonalonych produktów/usług

WLWK-PLRR002 - Wartość inwestycji prywatnych uzupełniających wsparcie publiczne - dotacje

Działanie FEPW.01.04 Wzornictwo w MŚP

Cel szczegółowy

EFRR.CP1.III - Wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc pracy w MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne

Instytucja Pośrednicząca

Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

100 000 000,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

100 000 000,00

Zakres interwencji

027 - Procesy innowacji w MŚP (innowacje w zakresie procesów, organizacji, marketingu, i współtworzenia, innowacje zorientowane na użytkownika i motywowane popytem)

Opis działania

Zakres wsparcia

Przewiduje się kompleksowe wsparcie MŚP w zakresie wykorzystania procesów wzorniczych w celu lepszego dostosowania firm do potrzeb, wymagań i oczekiwań klientów oraz zwiększenia atrakcyjności oferowanych przez nie produktów i usług, co w efekcie przyczyni się do poprawienia ich pozycji rynkowej.

Wsparcie obejmuje:

- Przeprowadzenie audytu wzorniczego rozumianego jako całościowa analiza działalności przedsiębiorcy pod względem potencjału i potrzeb wzorniczych, oraz opracowanie strategii wzorniczej zawierającej rekomendacje odnośnie dalszych działań związanych ze stosowaniem wzornictwa w firmie. Przeprowadzenie audytu wzorniczego i opracowanie strategii wzorniczej następuje przed złożeniem wniosku o dofinansowanie. Strategia wzornicza stanowi załącznik do wniosku o dofinansowanie.
- Wdrożenie strategii wzorniczej, tj. przeprowadzenie działań z wykorzystaniem procesów projektowania, których końcowym rezultatem będzie wprowadzenie na rynek innowacji.

Kwalifikowalność

Finansowaniem zostaną objęte wydatki przeznaczone na opracowanie strategii wzorniczej oraz jej wdrożenie w przedsiębiorstwie, w szczególności:

- koszty usług doradczych związanych z przeprowadzeniem audytu wzorniczego i opracowaniem strategii wzorniczej,
- koszty usług doradczych niezbędnych do wdrożenia strategii wzorniczej,

- nabycie środków trwałych innych niż nieruchomości zabudowane i niezabudowane,
- nabycie oprogramowania i innych wartości niematerialnych i prawnych w formie patentów, licencji, know-how oraz innych praw własności intelektualnej,
- koszty robót i materiałów budowlanych, o ile są bezpośrednio związane z instalacją maszyn i urządzeń,
- koszty usług szkoleniowych.

Maksymalna wartość dofinansowania projektu wynosi 3 000 000 PLN.

Wsparcie na usługi rozwojowe i doradztwo udzielane będzie w formie dotacji bezzwrotnej, natomiast finansowanie inwestycji nastąpi w formie dotacji warunkowej.

Beneficjenci

Mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) prowadzące działalność gospodarczą na terenie Polski Wschodniej.

Warunki wsparcia i realizacji

a) Wsparcie części inwestycyjnej projektu ma formę dotacji warunkowej, o której mowa w art. 57 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiającym wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki

Wizowej (Dz. Urz. UE L 231 z 30.06.2021, str. 159, z późn. zm.). Dotacja warunkowa podlega w części lub w całości zwrotowi zgodnie z dokumentem określającym warunki wsparcia.

b) Dofinansowane projekty będą zgodne z art. 9 Rozporządzenia PE i Rady nr 2021/1060, tj.:

- przepisami Karty Praw Podstawowych i Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych;
- zasadą równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności osób z niepełnosprawnościami, a w szczególności ze standardami dostępności, jak np. architektonicznym, cyfrowym, informacyjno-promocyjnym i szkoleniowym, ujętych w Wytycznych w zakresie realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027;
- zasadą równości kobiet i mężczyzn;
- zasadą zrównoważonego rozwoju oraz zasadą nie czynienia poważnych szkód (DNSH).

c) Beneficjenci są zobowiązani do zapewnienia dostępności infrastruktury, nowopowstałych produktów i usług wszystkim odbiorcom i uczestnikom projektów. Zalecane będzie stosowanie postanowień Europejskiego Aktu o Dostępności - Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/882 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie wymogów dostępności produktów i usług (Dz. Urz. UE L 151 z 07.06.2019, str. 70).

d) Osiągnięcie założeń zrównoważonego rozwoju będzie możliwe również przez promowanie oraz stosowanie rozwiązań proekologicznych dostosowanych do charakteru przedsięwzięcia, w tym zielonych zamówień publicznych. Beneficjenci będą wspierani i zachęceni do stosowania większej liczby kryteriów związanych z jakością i kosztami cyklu życia produktów i usług.

e) W ramach działania priorytetowo będą traktowane projekty wpisujące się w zakres regionalnych inteligentnych specjalizacji wspólnych dla co najmniej dwóch województw z Polski Wschodniej.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

85

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej w ramach Priorytetu 1 Przedsiębiorczość i Innowacje oraz Priorytetu 5 Zrównoważona Turystyka programu Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2773)

Uproszczone metody rozliczania

Brak

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Minimalny wkład własny beneficjenta

15 %

Minimalna wartość wydatków kwalifikowalnych w projekcie

200 000,00

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Przedsiębiorstwa

Typ beneficjenta – szczegółowy

MŚP

Grupa docelowa

MŚP

Słowa kluczowe

doradztwo_biznesowe, innowacja, proces, procesy_wzornicze, produkcja, produkt, strategia_wzornicza, technologia, usługi, wzornictwo

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Małe, Mikro, Średnie

Kryteria wyboru projektów

<https://www.fepw.gov.pl/strony/dowiedz-sie-wiecej-o-programie/instytucje-w-programie/komitet-monitorujacy/#Dokumenty>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO002 - Liczba wspartych małych przedsiębiorstw

WLWK-PLRO001 - Liczba wspartych mikroprzedsiębiorstw

WLWK-PLRO003 - Liczba wspartych średnich przedsiębiorstw

WLWK-RCO002 - Przedsiębiorstwa objęte wsparciem w formie dotacji

WLWK-RCO001 - Przedsiębiorstwa objęte wsparciem (w tym: mikro, małe, średnie, duże)

Wskaźniki rezultatu

WLWK-RCR002 - Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne (w tym: dotacje, instrumenty finansowe)

WLWK-PLRR051 - Liczba przedsięwzięć proekologicznych

WLWK-PLRR030 - Liczba wprowadzonych innowacji marketingowych

WLWK-PLRR031 - Liczba wprowadzonych innowacji organizacyjnych

WLWK-PLRR029 - Liczba wprowadzonych innowacji procesowych

WLWK-PLRR028 - Liczba wprowadzonych innowacji produktowych

WLWK-PLRR004 - Liczba zgłoszeń wzorów przemysłowych do Urzędu Patentowego RP

WLWK-PLRR005 - Liczba zgłoszeń wzorów użytkowych do Urzędu Patentowego RP

WLWK-PLRR025 - Małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) wprowadzające innowacje procesowe

WLWK-RCR003 - Małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) wprowadzające innowacje produktowe lub procesowe

WLWK-PLRR024 - Małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) wprowadzające innowacje produktowe

WLWK-RCR001 - Miejsca pracy utworzone we wspieranych jednostkach

WLWK-RCR004 - MŚP wprowadzające innowacje marketingowe lub organizacyjne

WLWK-PLRR026 - MŚP wprowadzające innowacje marketingowe

WLWK-PLRR027 - MŚP wprowadzające innowacje organizacyjne

WLWK-RCR025 - MŚP z wyższą wartością dodaną na pracownika

WLWK-PLRR033 - Przychody ze sprzedaży nowych lub udoskonalonych produktów/usług

WLWK-PLRR002 - Wartość inwestycji prywatnych uzupełniających wsparcie publiczne - dotacje

WLWK-RCR007 - Wnioski w zakresie znaków towarowych oraz wzorów

Działanie FEPW.01.05 Pożyczki na rozwój turystyki

Cel szczegółowy

EFRR.CP1.III - Wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc pracy w MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

117 647 059,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

100 000 000,00

Zakres interwencji

021 - Rozwój działalności i umiędzynarodowienie MŚP, w tym inwestycje produkcyjne

Opis działania

Zakres wsparcia

- W ramach działania utworzony zostanie fundusz pożyczkowy, w strukturze funduszu funduszy, którego menedżerem, tym samym beneficjentem projektu, będzie Bank Gospodarstwa Krajowego (dalej: BGK) zgodnie z art. 59 ust. 3 lit. c) rozporządzenia ogólnego (CPR) oraz z art. 44 ust. 2 pkt 3) ustawy wdrożeniowej.

Szczegółowe zasady dotyczące funduszu pożyczkowego oraz najważniejsze warunki przyznawania wsparcia określone zostaną w Strategii inwestycyjnej dla instrumentu, w oparciu o analizę ex ante opracowaną na podstawie art. 58 ust. 3 rozporządzenia ogólnego (CPR).

- Wsparcie do odbiorców ostatecznych (MSP) będzie dystrybuowane przez partnerów finansujących, wybranych przez BGK na zasadach konkurencyjności/ zgodnie z PZP.
- Wsparcie pożyczkowe będzie skierowane do mikro, małych i średnich przedsiębiorców z branży turystycznej i pokrewnych, których działalność wpisuje się w rodzaje działalności określone w kodach Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD), wskazanych m.in. w opracowaniu pn. Rachunek satelitarny turystyki dla Polski dostępnym na stronie internetowej:
<https://www.gov.pl/web/sport/rachunek-satelitarny-turystyki-dla-polski>.

Celem ich wsparcia jest wykorzystanie potencjału turystyki dla rozwoju gospodarki PW+.

Zgodnie z celem szczegółowym 1 (iii) polityki spójności UE wsparcie MŚP będzie przeznaczone w szczególności na wdrażanie innowacji produktowych, procesowych, ale również marketingowych lub organizacyjnych, w tym m.in. na:

- 1) rozbudowę przedsiębiorstwa prowadzącą do wprowadzenia na rynek nowych lub ulepszonych produktów lub usług,
- 2) dokonanie zasadniczych zmian w działalności, skutkujących wprowadzeniem na rynek nowych lub ulepszonych produktów lub usług,

3) inwestycje w nowe wyposażenie i sprzęt.

Inwestycje MSP mogą dotyczyć m.in. następujących obszarów:

- a) obiekty noclegowe,
- b) obiekty gastronomiczne,
- c) infrastruktura sportowo-rekreacyjna,
- d) infrastruktura turystyki zdrowotnej,
- e) infrastruktura kultury i rozrywki,
- f) transport turystyczny,
- g) organizacja turystyki i pośrednictwo turystyczne,
- h) ekologiczne produkty,
- i) produkty regionalne i tradycyjne, wzornictwo przemysłowe,
- j) przywracanie tradycyjnych zawodów – rękodzieło i rzemiosło,
- k) inne inwestycje w branży okołoturystycznej polegające na poszerzeniu oferty, podniesieniu jakości usług świadczonych bezpośrednio dla turystów.

Pożyczka będzie oferowana na warunkach rynkowych lub korzystniejszych niż rynkowe (z wykorzystaniem pomocy de minimis). Strategia inwestycyjna będzie określać dodatkowe preferencje dla:

- inwestycji komplementarnych do produktów turystycznych objętych wsparciem priorytetu 5. FEPW,
- inwestycji firm prowadzących działalność nie dłużej niż 3 lata (startupy).

Szczegółowy zakres oraz warunki wsparcia zostaną doprecyzowane w Strategii inwestycyjnej oraz w metryce produktu finansowego.

Kwalifikowalność

Wydatkami kwalifikowalnymi w ramach projektu są płatności na rzecz ostatecznych odbiorców oraz płatności z tytułu opłat za zarządzanie i refundacji kosztów zarządzania.

Szczegółowe zasady kwalifikowalności na poziomie ostatecznych odbiorców zostaną doprecyzowane w Strategii inwestycyjnej oraz w metryce produktu finansowego.

Wsparcie może być udzielane m.in. na:

1. zakup gruntów, nieruchomości, pod następującymi warunkami:

- przeznaczenie na cele inwestycyjne (bezpośrednio związane z, lub przystosowane do prowadzenia działalności gospodarczej);
- inwestycje obejmują zakup gruntów niezabudowanych i zabudowanych na kwotę nieprzekraczającą 10% środków wypłaconych ostatecznemu odbiorcy zgodnie z art. 4 rozporządzenia Komisji Europejskiej 480/2014 z dnia 3 marca 2014 r. Ograniczenie dotyczy wyłącznie nabywania gruntów (zarówno zabudowanych jak i niezabudowanych). Nie dotyczy nabywania budynków, lokali bądź ich części;
- wydatki na zakup gruntów mieszczą się również w limitach określonych w art. 64 ust. 1 lit. b rozporządzenia ogólnego oraz są ponoszone zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027;

2. zakup pojazdów przeznaczonych do transportu drogowego, pod następującymi warunkami:

- środek transportu fabrycznie nowy lub używany (nie więcej niż 5-cio letniego), tj.: samochód z dopuszczalną masą całkowitą do 3,5 tony, przeznaczony do przewozu ładunków lub osób, w związku z prowadzeniem działalności turystycznej,
- środek transportu spełniający warunki dla ekologicznie czystego pojazdu, określone w art. 4 pkt 4 lit. a) Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/33/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania ekologicznie

czystych pojazdów transportu drogowego w celu wsparcia mobilności niskoemisyjnej (Dz.U. L 120 z 15.5.2009),

- przez MSP prowadzące działalność gospodarczą w Polsce Wschodniej, oraz
- przez MŚP posiadające na terenie Polski Wschodniej: siedzibę lub oddział (zgodnie z wpisem do rejestru przedsiębiorców w KRS) albo stałe lub dodatkowe stałe miejsce wykonywania działalności gospodarczej (zgodnie z wpisem do CEIDG). W przypadku, gdy przedsiębiorca nie posiada ujawnionego w CEIDG stałego lub dodatkowego stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej, taki przedsiębiorca może otrzymać wsparcie na zakup pojazdu do transportu drogowego, pod warunkiem, że posiada adres zamieszkania na terenie Polski Wschodniej, co zostanie potwierdzone przez Pośrednika Finansowego na podstawie wiarygodnych danych pochodzących np. ze składanych deklaracji do Urzędu Skarbowego, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, lub wniosku o dokonanie wpisu do CEIDG,
- MŚP nie prowadzi działalności zarobkowej w zakresie drogowego transportu towarów, a nabywany pojazd nie jest przeznaczony do transportu drogowego towarów.

Warunki wsparcia

Dofinansowany projekt będzie zgodny z art. 9 rozporządzenia 2021/1060, tj.:

- przepisami Karty Praw Podstawowych i Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych,
- zasadą równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności osób z niepełnosprawnościami,
- zasadą równości kobiet i mężczyzn,

- zasadą zrównoważonego rozwoju oraz zasadą nie czynić poważnych szkód (DNSH).

Warunki realizacji

Inwestycje MSP będą przyczyniać się do osiągnięcia założeń zrównoważonego rozwoju m.in. przez stosowanie rozwiązań proekologicznych dostosowanych do charakteru przedsięwzięcia, w tym zielonych zamówień publicznych lub stosownych równoważnych rozwiązań przy zamawianiu towarów lub usług.

Inwestycje MSP będą wpisywać się w założenia zielonej (zasobooszczędnej) gospodarki, w tym będą m.in. przyczyniać się do zwiększenia efektywności wykorzystania zasobów, generowania mniejszej ilości odpadów lub wytworzenia większej ilości produktów lub usług przy mniejszych nakładach surowców lub zasobów.

Odbiorcy ostateczni realizujący inwestycje będą dokładali starań, aby zachowanie i rozwój zielonej infrastruktury, zwłaszcza drzew, były uwzględniane w całym cyklu projektowym, m.in. poprzez stosowanie standardów ochrony zieleni, w tym właściwą organizację prac budowlanych (<https://www.gov.pl/web/nfosigw/standardy-ochrony-drzew> oraz <http://drzewa.org.pl/standardy/>).

W trakcie realizacji projektu przez beneficjenta, w działaniach prowadzonych przez partnerów finansujących jak i przy projektowaniu i wdrażaniu inwestycji odbiorców ostatecznych (MŚP) stosowane będą:

- Wytyczne dotyczące realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027, tym procedury przestrzegania Karty Praw Podstawowych i Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych oraz Standardy dostępności;

- postanowienia Europejskiego Aktu o Dostępności (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX%3A32019L0882>).

W zależności od zakresu, realizowane inwestycje odbiorców ostatecznych będą łączyć zasady zrównoważonego rozwoju, estetyki i włączenia, zgodnie z ideą inicjatywy Nowy Europejski Bauhaus.

(https://ec.europa.eu/regional_policy/pl/newsroom/news/2021/09/15-09-2021-new-european-bauhaus-new-actions-and-funding-to-link-sustainability-to-style-and-inclusion).

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

100

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Nie dotyczy

Uproszczone metody rozliczania

Brak

Forma wsparcia

Wsparcie poprzez instrumenty finansowe: pożyczka

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Sposób wyboru projektów

Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Instytucje wspierające biznes

Typ beneficjenta – szczegółowy

Bank Gospodarstwa Krajowego

Grupa docelowa

MŚP, podmioty działające w branży turystycznej

Słowa kluczowe

instrument_finansowy, pożyczka_na_rozwoj, pożyczki_dla_przedsiębiorstw, turystyka

Kryteria wyboru projektów

<https://www.fepw.gov.pl/strony/dowiedz-sie-wiecej-o-programie/instytucje-w-programie/komitet-monitorujacy/#Dokumenty>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO002 - Liczba wspartych małych przedsiębiorstw

WLWK-PLRO001 - Liczba wspartych mikroprzedsiębiorstw

WLWK-PLRO003 - Liczba wspartych średnich przedsiębiorstw

WLWK-RCO005 - Nowe przedsiębiorstwa objęte wsparciem

WLWK-RCO001 - Przedsiębiorstwa objęte wsparciem (w tym: mikro, małe, średnie, duże)

WLWK-RCO003 - Przedsiębiorstwa objęte wsparciem z instrumentów finansowych

Wskaźniki rezultatu

WLWK-RCR002 - Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne (w tym: dotacje, instrumenty finansowe)

WLWK-PLRR051 - Liczba przedsięwzięć proekologicznych

WLWK-PLRR030 - Liczba wprowadzonych innowacji marketingowych

WLWK-PLRR031 - Liczba wprowadzonych innowacji organizacyjnych

WLWK-PLRR029 - Liczba wprowadzonych innowacji procesowych

WLWK-PLRR028 - Liczba wprowadzonych innowacji produktowych

WLWK-PLRR025 - Małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) wprowadzające innowacje procesowe

WLWK-RCR003 - Małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) wprowadzające innowacje produktowe lub procesowe

WLWK-PLRR024 - Małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) wprowadzające innowacje produktowe

WLWK-RCR001 - Miejsca pracy utworzone we wspieranych jednostkach

WLWK-RCR004 - MŚP wprowadzające innowacje marketingowe lub organizacyjne

WLWK-PLRR026 - MŚP wprowadzające innowacje marketingowe

WLWK-PLRR027 - MŚP wprowadzające innowacje organizacyjne

WLWK-PLRR003 - Wartość inwestycji prywatnych uzupełniających wsparcie publiczne – instrumenty finansowe

Priorytet FEPW.02 Energia i klimat

Instytucja Zarządzająca

Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Departament Programów Ponadregionalnych

Fundusz

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

Cel Polityki

CP2 - Bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna i przechodząca w kierunku gospodarki zeroemisyjnej oraz odporna Europa dzięki promowaniu czystej i sprawiedliwej transformacji energetycznej, zielonych i niebieskich inwestycji, gospodarki o obiegu zamkniętym, łagodzenia zmian klimatu i przystosowania się do nich, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem, oraz zrównoważonej mobilności miejskiej

Miejsce realizacji

LUBELSKIE, Mazowiecki regionalny, PODKARPACKIE, PODLASKIE, ŚWIĘTOKRZYSKIE, WARMIŃSKO-MAZURSKIE

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

505 882 355,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

430 000 000,00

Działanie FEPW.02.01 Dystrybucja energii

Cel szczegółowy

EFRR/FS.CP2.III - Rozwój inteligentnych systemów i sieci energetycznych oraz systemów magazynowania energii poza transeuropejską siecią energetyczną (TEN-E)

Instytucja Pośrednicząca

Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

141 176 471,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

120 000 000,00

Zakres interwencji

053 - Inteligentne systemy energetyczne (w tym inteligentne sieci i systemy TIK) oraz związane z nimi magazynowanie

Opis działania

Zakres wsparcia

Wsparcie będzie przeznaczone na rozwój inteligentnych sieci elektroenergetycznych (systemów dystrybucyjnych) typu smart grid, w celu zwiększenia możliwości przyłączenia OZE, rozwoju zeroemisyjnego transportu a także zapewnienia stabilności dostaw energii do odbiorców.

Przyjmuje się, że inteligentna sieć smart grid to sieć elektroenergetyczna, która może w sposób efektywny kosztowo i funkcjonalnie, integrować zachowania i działania wszystkich przyłączonych do niej użytkowników – w tym również wytwórców, podmiotów magazynujących energię elektryczną, odbiorców oraz

użytkowników będących zarazem wytwórcami i odbiorcami, w celu zapewnienia efektywnego i zrównoważonego pod względem ekonomicznym systemu energetycznego, o niskim poziomie strat, oraz o wysokim poziomie jakości, bezpieczeństwa dostaw i ochrony.

Wspierane będą inwestycje w inteligentną sieć, m.in.: linie napowietrzne i kablowe, stacje, rozdzielnie, transformatory, łączniki, automatykę i zabezpieczenia, systemy pomiarowe, systemy bezpieczeństwa, systemy komunikacji i systemy IT.

Beneficjenci

Działanie jest skierowane do dużych przedsiębiorstw – operatorów systemu dystrybucyjnego, w rozumieniu art. 3 pkt. 25 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz.U. z 2022 r. poz. 1385 t.j.), prowadzących działalność dystrybucji energii elektrycznej (forma prawna – kod 116, PKD 35.13.Z.).

Warunki wsparcia

- Wybór projektów planowany jest w sposób konkurencyjny, zgodnie z art. 44 ust. 1 ustawy o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20220001079>)

Ze względu na specyfikę projektów sieciowych, które w PW realizowane są przez ograniczoną liczbę Operatorów Systemów Dystrybucyjnych (OSD), na przypisanym każdemu, odrębnym terytorium, do udziału w naborze zostaną dopuszczone wyłącznie inwestycje z listy projektów o strategicznym znaczeniu dla rozwoju społeczno-gospodarczego regionów, uzgodnionej przez OSD z Województwami PW w oparciu o priorytety rozwojowe zawarte w strategiach rozwoju województw.

- Inwestycje muszą wpisywać się w cele Krajowego planu na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030 (<https://www.gov.pl/web/aktywa-panstwowe/krajowy-plan-na-rzecz-energii-i-klimatu-na-lata-2021-2030-przekazany-do-ke>).

- Obligatoryjnym elementem finansowanych projektów muszą być komponenty/ aktywa smart grid. Każdy projekt będzie wdrażał minimum trzy inteligentne funkcjonalności (tzw. smart grid), o których mowa w raporcie JASPERS "Smart grid support investment strategy for the EU funding period 2014-2020", wybrane z katalogu następujących funkcjonalności:
  - a. funkcja monitoringu obciążenia sieci w czasie rzeczywistym wraz z wizualizacją,
  - b. funkcja dynamicznej rekonfiguracji sieci dla zoptymalizowania funkcjonowania sieci;
  - c. funkcja kontroli przepływu mocy czynnej i biernej (m.in. sterowanie źródłami rozproszonymi i kompensatorami mocy biernej);
  - d. funkcja planowania sieci dystrybucyjnych z uwzględnieniem elastyczności rozproszonych zasobów energetycznych;
  - e. funkcja automatycznej kontroli poziomu napięcia i poziomu mocy biernej na magistrali;
  - f. funkcja automatycznej dostawy usług systemowych (m.in. kontrola napięcia, częstotliwości i regulacji mocy biernej);
  - g. funkcja optymalizacji rozdziału mocy (lokalna lub zdalna);
  - h. funkcja agregacji zarządzania pracą źródłami rozproszonymi;
  - i. funkcja pomiaru obciążenia w czasie rzeczywistym wraz z wizualizacją;
  - j. funkcja ładowania pojazdów elektrycznych.
- Na etapie wyboru projektów do dofinansowania preferowane będą projekty, które zwiększają możliwości przyłączenia OZE, przyczyniają się do rozwoju zeroemisyjnego transportu.
- Dofinansowane projekty będą zgodne z art. 9 rozporządzenia 2021/1060, tj.:

- a. przepisami Karty Praw Podstawowych i Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych,
- b. zasadą równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności osób z niepełnosprawnościami,
- c. zasadą równości kobiet i mężczyzn,
- d. zasadą zrównoważonego rozwoju oraz zasadą nie czynienia poważnych szkód (DNSH).

Warunki realizacji

- W ramach realizowanych przedsięwzięć infrastrukturalnych beneficjenci zapewnią priorytetowe traktowanie zielonej infrastruktury, w tym w szczególności drzew. Podmioty realizujące projekty będą dokładały starań, aby zachowanie i rozwój zielonej infrastruktury, zwłaszcza drzew, były uwzględniane w całym cyklu projektowym, m.in. poprzez stosowanie standardów ochrony zieleni, w tym właściwą organizację prac budowlanych (<https://www.gov.pl/web/nfosigw/standardy-ochrony-drzew> oraz <http://drzewa.org.pl/standardy/>).
- Osiągnięcie założeń zrównoważonego rozwoju będzie możliwe również przez promowanie oraz stosowanie rozwiązań proekologicznych dostosowanych do charakteru przedsięwzięcia, w tym zielonych zamówień publicznych. Beneficjenci będą wspierani i zachęceni do stosowania większej liczby kryteriów związanych z jakością i kosztami cyklu życia produktów i usług.
- Wdrażane inwestycje będą zgodne ze standardami dostępności (informacyjno-promocyjnym, cyfrowym), ujętymi w Wytycznych w zakresie realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

85

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy

Uproszczone metody rozliczania

do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Przedsiębiorstwa

Typ beneficjenta – szczegółowy

Duże przedsiębiorstwa

Słowa kluczowe

dystrybucja_energii, energia_elektryczna, infrastruktura, Inteligentne_sieci, inteligentne_systemy_zarządzania_energią, modernizacja_energetyczna, sieci_elektroenergetyczne, stacja_transformatorowa, systemy_informatyczne, transformacja_energetyczna

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Duże

Kryteria wyboru projektów

<https://www.fepw.gov.pl/strony/dowiedz-sie-wiecej-o-programie/instytucje-w-programie/komitet-monitorujacy/#Dokumenty>

Wskaźniki produktu

WLWK-RCO023 - Cyfrowe systemy zarządzania inteligentnymi systemami energetycznymi

WLWK-PLRO030 - Długość sieci elektroenergetycznych dla OZE

WLWK-PLRO038 - Długość wspartych sieci elektroenergetycznych

WLWK-PLRO031 - Długość wybudowanych sieci elektroenergetycznych dla OZE

WLWK-PLRO039 - Długość wybudowanych sieci elektroenergetycznych

WLWK-PLRO032 - Długość zmodernizowanych sieci elektroenergetycznych dla OZE

WLWK-PLRO040 - Długość zmodernizowanych sieci elektroenergetycznych

WLWK-PLRO004 - Liczba wspartych dużych przedsiębiorstw

WLWK-RCO002 - Przedsiębiorstwa objęte wsparciem w formie dotacji

WLWK-RCO001 - Przedsiębiorstwa objęte wsparciem (w tym: mikro, małe, średnie, duże)

Wskaźniki rezultatu

WLWK-RCR002 - Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne (w tym: dotacje, instrumenty finansowe)

WLWK-RCR034 - Realizacja projektów systemów energetycznych

WLWK-RCR033 - Użytkownicy podłączeni do inteligentnych systemów energetycznych

WLWK-PLRR002 - Wartość inwestycji prywatnych uzupełniających wsparcie publiczne - dotacje

Działanie FEPW.02.02 Adaptacja do zmian klimatu

Cel szczegółowy

EFRR/FS.CP2.IV - Wspieranie przystosowania się do zmian klimatu i zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami, a także odporności, z uwzględnieniem podejścia ekosystemowego

Institucja Pośrednicząca

Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Institucja Wdrażająca

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

258 970 589,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

255 000 000,00

Zakres interwencji

060 - Działania w zakresie przystosowania się do zmian klimatu oraz zapobieganie ryzykom związanym z klimatem i zarządzanie nimi: inne ryzyka, np. burze i susze (w tym zwiększanie świadomości, ochrona ludności i systemy zarządzania klęskami żywiołowymi i katastrofami, infrastruktura i podejście ekosystemowe)

Opis działania

Zakres wsparcia

Wsparcie zostanie przeznaczone na zwiększenie odporności miast na zagrożenia wynikające ze zmian klimatu, w tym m.in. na udostępnianie przestrzeni publicznej zachowującej funkcje przyrodnicze. Interwencja ma na celu zmniejszenie podatności miast na niekorzystne zjawiska pogodowe oraz stworzenie warunków dla stabilnego rozwoju społeczno-gospodarczego w obliczu ryzyk związanych ze zmianami klimatu.

Wspierane działania adaptacyjne będą miały charakter spójnych i zintegrowanych przedsięwzięć, kompleksowo oddziaływujących na dostosowanie miast do ekstremalnych stanów pogodowych, rozwój zielonej oraz zielono-niebieskiej infrastruktury w miastach, zarządzanie wodami opadowymi i roztopowymi, a także likwidację miejskich wysp ciepła.

Wsparcie zostanie przeznaczone na zwiększanie powierzchni czynnych biologicznie i hydrologicznie (rozszczelnianie) na obszarach zurbanizowanych oraz zagospodarowanie wód (w tym zatrzymanie, retencjonowanie i oczyszczanie wód opadowych) w zlewniach miejskich. Zastosowanie znajdą rozwiązania oparte na ekosystemach i zasobach naturalnych, obecnych i rozwijanych przez miasta (w tym zielono-niebieska infrastruktura i różnorodność biologiczna). W powyższym zakresie możliwe będzie współfinansowanie takich elementów jak m.in.:

- parki, parki kieszonkowe, ogrody, małe obszary leśne, trawiaste krawędzie, zielone dachy/ fasady/ściany, drzewa przydrożne,
- zrównoważone systemy retencji, zagospodarowania i oczyszczania wód opadowych (nawierzchnie przepuszczalne, podłoża strukturalne), stawy, zagospodarowanie nabrzeży, lokalne obniżenia z bioretencją, powierzchnie

przepuszczalne, rewitalizacja koryt rzecznych/ cieków/ dolin, stawy retencyjne, niecki bioretencyjne, zbiorniki, rowy bioretencyjne, rowy infiltracyjne, ogrody deszczowe,

- żywoploty, pasy dzikiej przyrody,
- zielone mosty nad korytarzami drogowymi, tunele pod korytarzami transportowymi,
- systemy (w tym urządzenia i instalacje oraz sposób kształtowania powierzchni terenu) mające za zadanie zapobieganie podtopieniom i zalaniom oraz ograniczanie skutków tych zjawisk, zwiększenie absorpcji gruntu, spowolnienie odpływu oraz retencjonowanie wody wraz z systemami jej dystrybucji podczas suszy.

Wsparciem objęte będzie również opracowanie dokumentów planistycznych oraz budowanie kompetencji w zakresie adaptacji do zmian klimatu dla miast PW+.

Beneficjenci

FEPW przewiduje wsparcie inwestycji oraz opracowania dokumentów planistycznych z zakresu adaptacji do zmian klimatu, skierowane do: miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze oraz innych miast subregionalnych z podregionów z najwyższą kumulacją gmin zmarginalizowanych – w obu przypadkach z przedziału 20-100 tys. mieszkańców; a ponadto do: miejscowości o statusie uzdrowiska lub obszaru ochrony uzdrowiskowej, z makroregionu Polski Wschodniej.

W szczególności są to miasta:

- woj. lubelskie:
  - o Biała Podlaska, Biłgoraj, Chełm, Kraśnik, Lubartów, Łuków, Zamość,
  - o Uzdrowisko Krasnobród, Uzdrowisko Nałęczów, Obszar Ochrony Uzdrowiskowej Biszczą;

- woj. mazowieckie:
  - o Ciechanów, Mława, Ostrołęka, Ostrów Mazowiecka, Siedlce;
- woj. podkarpackie:
  - o Dębica, Jarosław, Jasło, Krosno, Mielec, Przemyśl, Sanok, Stalowa Wola, Tarnobrzeg,
  - o Obszar Ochrony Uzdrawiskowej Latoszyn, Uzdrawisko Horyniec-Zdrój, Uzdrawisko Iwonicz-Zdrój, Uzdrawisko Latoszyn-Zdrój, Uzdrawisko Polańczyk, Uzdrawisko Rymanów-Zdrój;
- woj. podlaskie:
  - o Augustów, Bielsk Podlaski, Grajewo, Hajnówka, Łomża, Suwałki, Zambrów,
  - o Uzdrawisko Augustów, Uzdrawisko Supraśl;
- woj. świętokrzyskie:
  - o Ostrowiec Świętokrzyski, Sandomierz, Skarżysko-Kamienna, Starachowice,
  - o Uzdrawisko Busko-Zdrój, Uzdrawisko Solec-Zdrój, Obszar Ochrony Uzdrawiskowej Kazimierza Wielka;
- woj. warmińsko-mazurskie:
  - o Bartoszyce, Działdowo, Ełk, Giżycko, Iława, Kętrzyn, Mrągowo, Ostróda, Szczytno,
  - o Uzdrawisko Gołdap, Obszar Ochrony Uzdrawiskowej Frombork, Obszar Ochrony Uzdrawiskowej Górowo Iławeckie, Obszar Ochrony Uzdrawiskowej Lidzbark Warmiński; Obszar Ochrony Uzdrawiskowej Miłomłyn.

Ponadto zostanie zapewnione wsparcie doradcze (budowanie potencjału administracyjnego) dla beneficjentów w zakresie opracowywania dokumentów z zakresu adaptacji do zmian klimatu.

Kwalifikowalność

Interwencja nie będzie przeznaczona na przedsięwzięcia z zakresu mobilności miejskiej ani efektywności energetycznej.

Warunki wsparcia

- Warunkiem otrzymania dofinansowania dla przedsięwzięć inwestycyjnych będzie posiadanie Planu adaptacji do zmian klimatu lub co najmniej przystąpienie do opracowania tego dokumentu poparte stosowną uchwałą rady miasta.
- W przypadku miast, które nie posiadają planu adaptacji, warunkiem otrzymania dofinansowania dla przedsięwzięć inwestycyjnych będzie zapewnienie aktywnego udziału społeczności lokalnej i innych interesariuszy w fazie planowania lub przygotowania projektu.
- Wsparcie będą mogły otrzymać przedsięwzięcia wpisujące się w założenia:
  - o Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA 2020) (<https://bip.mos.gov.pl/strategie-plany-programy/strategiczny-plan-adaptacji-2020/>),
  - o Polityki Ekologicznej Państwa 2030 (<https://bip.mos.gov.pl/strategie-plany-programy/polityka-ekologiczna-panstwa/polityka-ekologiczna-panstwa-2030-strategia-rozwoju-w-obszarze-srodowiska-i-gospodarki-wodnej/>),
  - o Krajowego planu na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030 (<https://www.gov.pl/web/aktywa-panstwowe/krajowy-plan-na-rzecz-energii-i-klimatu-na-lata-2021-2030-przekazany-do-ke>).
- Dofinansowane projekty będą zgodne z art. 9 rozporządzenia 2021/1060, tj.:
  - o przepisami Karty Praw Podstawowych i Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych,

- o zasadą równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności osób z niepełnosprawnościami,
- o zasadą równości kobiet i mężczyzn,
- o zasadą zrównoważonego rozwoju oraz zasadą „nie czynić poważnych szkód” (DNSH - ang. Do No Significant Harm).

Warunki realizacji

- Szczególna dbałość o tereny zielone będzie miała miejsce w projektach rewitalizacyjnych przestrzeni publicznych, przy projektowaniu których należy kierować się postulatami maksymalnego zachowania istniejących drzew i krzewów, poprawy warunków ich wzrostu oraz zwiększania powierzchni biologicznie czynnych. Zrównoważone planowanie przestrzenne pozwoli osadzić inwestycje w ładzie przestrzennym, wykorzystywać narzędzia koordynacyjne oraz współpracę samorządów terytorialnych w tym zakresie.
- W ramach realizowanych przedsięwzięć infrastrukturalnych beneficjent zapewni priorytetowe traktowanie zielonej infrastruktury, w tym w szczególności drzew. Podmioty realizujące projekty będą dokładały starań, aby zachowanie i rozwój zielonej infrastruktury, zwłaszcza drzew, były uwzględniane w całym cyklu projektowym, m.in. poprzez stosowanie standardów ochrony zieleni, w tym właściwą organizację prac budowlanych (<https://www.gov.pl/web/nfosigw/standardy-ochrony-drzew> oraz <http://drzewa.org.pl/standardy/>).
- Przy projektowaniu i wdrażaniu przedsięwzięć obligatoryjne będzie stosowanie standardów dostępności: architektonicznego, cyfrowego, informacyjno-promocyjnego, szkoleniowego (o ile dotyczy), ujętych w Wytocznych w zakresie realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.
- Osiągnięcie założeń zrównoważonego rozwoju będzie możliwe również przez promowanie oraz stosowanie rozwiązań proekologicznych, dostosowanych

do charakteru przedsięwzięcia, w tym zielonych zamówień publicznych do wspierania celów zrównoważonego rozwoju. Beneficjenci będą wspierani i zachęceni do stosowania większej liczby kryteriów związanych z jakością i kosztami cyklu życia produktów i usług.

- W zależności od zakresu, realizowane projekty będą łączyć zasady zrównoważonego rozwoju, estetyki i włączenia, zgodnie z ideą inicjatywy Nowy Europejski Bauhaus.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

100

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy

Uproszczone metody rozliczania

do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR], kwota ryczałtowa w oparciu o metodykę IZ [art. 53(3)(a) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny, Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Instytucje nauki i edukacji, Służby publiczne

Typ beneficjenta – szczegółowy

Administracja rządowa, Jednostki naukowe, Jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego, Jednostki Samorządu Terytorialnego, Podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych jednostek samorządu terytorialnego

Grupa docelowa

mieszkańcy miast, mieszkańcy miejscowości o statusie uzdrowiska lub obszaru ochrony uzdrowiskowej

Słowa kluczowe

adaptacja_do_zmian_klimatu, miejski_plan_adaptacji, niebieska_infrastruktura, odsklepanie_gleb, powódź, susza, woda, wyspy_ciepła, zielona_infrastruktura, zmiany_klimatu

Kryteria wyboru projektów

<https://www.fepw.gov.pl/strony/dowiedz-sie-wiecej-o-programie/instytucje-w-programie/komitet-monitorujacy/#Dokumenty>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO057 - Długość wspartej sieci kanalizacji deszczowej

WLWK-PLRO058 - Długość wybudowanej sieci kanalizacji deszczowej

WLWK-PLRO059 - Długość zmodernizowanej sieci kanalizacji deszczowej

WLWK-PLRO170 - Długość zreanaturyzowanych i zrewitalizowanych odcinków koryta cieku

WLWK-RCO027 - Krajowe oraz regionalne i lokalne strategie na rzecz przystosowania się do zmian klimatu

WLWK-PLRO178 - Liczba miast wspartych w zakresie adaptacji do zmian klimatu

WLWK-PLRO132 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO175 - Liczba opracowanych ekspertyz, ocen, analiz, koncepcji, studiów

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO167 - Liczba wybudowanych, przebudowanych i wyremontowanych urządzeń wodnych (w tym obiektów kompleksowych)

WLWK-RCO025 - Nowo wybudowane lub wzmocnione środki ochrony przeciwpowodziowej wybrzeża morskiego oraz brzegów rzek i jezior

WLWK-RCO114 - Otwarta przestrzeń utworzona lub rekultywowana na obszarach miejskich

WLWK-PLRO044 - Pojemność obiektów małej retencji

WLWK-RCO121 - Powierzchnia objęta środkami ochrony przed klęskami żywiołowymi związanymi z klimatem (oprócz powodzi i niekontrolowanych pożarów)

WLWK-PLRO174 - Powierzchnia zrekultywowanych jezior/sztucznych zbiorników

WLWK-RCO026 - Zielona infrastruktura wybudowana lub zmodernizowana w celu przystosowania się do zmian klimatu

Wskaźniki rezultatu

WLWK-RCR095 - Ludność mająca dostęp do nowej lub udoskonalonej zielonej infrastruktury

WLWK-RCR035 - Ludność odnosząca korzyści ze środków ochrony przeciwpowodziowej

WLWK-RCR037 - Ludność odnosząca korzyści ze środków ochrony przed klęskami żywiołowymi związanymi z klimatem (oprócz powodzi lub niekontrolowanych pożarów)

Działanie FEPW.02.03 Bioróżnorodność

Cel szczegółowy

EFRR/FS.CP2.VII - Wzmacnianie ochrony i zachowania przyrody, różnorodności biologicznej oraz zielonej infrastruktury, w tym na obszarach miejskich, oraz ograniczanie wszelkich rodzajów zanieczyszczenia

Instytucja Pośrednicząca

Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Instytucja Wdrażająca

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

64 705 884,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

55 000 000,00

Zakres interwencji

079 - Ochrona przyrody i różnorodności biologicznej, dziedzictwo naturalne i zasoby naturalne, zielona i niebieska infrastruktura

Opis działania

Zakres wsparcia

Interwencja przewiduje wsparcie:

- (ponad 50% alokacji) czynnej ochrony przyrody – zgodnie z Priorytetowymi Ramami Działań (PAF) dla sieci Natura 2000 w Polsce na lata 2021–2027, tj. udrażnianie i przywracanie ciągłości korytarzy ekologicznych o znaczeniu ponadregionalnym: likwidowanie barier i sztucznych ograniczeń, budowa przepławek (dodatkowo przewiduje się realizację zadań zmierzających do przywrócenia/ polepszenia reżimu hydrologicznego i zwiększenia zdolności retencyjnych), budowa przejść dla zwierząt, łączenie rozdrobnionych kompleksów leśnych w zwarte i ciągłe struktury krajobrazu, etc;
- infrastruktury bezpośrednio służącej edukacji: budowa lub rozbudowa bazy edukacyjnej, wraz z wyposażeniem, w celu prowadzenia działalności dydaktycznej w parkach narodowych w makroregionie;
- infrastruktury turystycznej, ukierunkowującej ruch turystyczny, w celu zmniejszenia antropopresji na obszary chronione;
- podnoszenia świadomości ekologicznej i promowania postaw proekologicznych lokalnych społeczności, m.in. przedsiębiorców, lokalnych liderów, dzieci i młodzieży, organizacji społecznych, gospodarczych:
  - kampanie edukacyjno-informacyjne mające na celu zwiększenie świadomości w zakresie potrzeb oraz metod ochrony przyrody, jak również korzyści płynących z dobrze zachowanej przyrody i krajobrazu, korzyści z objęcia ochroną obszarów cennych przyrodniczo, zasad oraz możliwości prowadzenia działalności gospodarczej na terenach chronionych;

– budowanie zdolności administracyjnej podmiotów realizujących zadania służące ochronie bioróżnorodności w celu sprawniejszego zarządzania oraz przygotowania i realizacji przedsięwzięć związanych z czynną ochroną przyrody.

Beneficjenci

W zakresie przedsięwzięć inwestycyjnych: jednostki samorządu terytorialnego z Polski Wschodniej, jednostki rządowe i samorządowe ochrony środowiska, zarządzający gospodarką leśną, zarządzający gospodarką wodną, organy ochrony przyrody.

W zakresie przedsięwzięć dot. podnoszenia świadomości ekologicznej i promowania postaw proekologicznych: wszystkie powyższe podmioty, instytucje edukacji i nauki oraz organizacje pozarządowe.

Kwalifikowalność

- Współfinansowanie inwestycji z zakresu infrastruktury edukacyjnej będzie możliwe jedynie w przypadku obiektów służących bezpośrednio temu celowi (z wyłączeniem funkcji hotelowej, gastronomicznej, itd.).
- Wsparcie infrastruktury turystycznej na obszarach chronionych będzie ograniczone do inwestycji, które będą służyły wyłącznie ochronie środowiska naturalnego – przez skanalizowanie ruchu turystycznego – oraz które zapewnią ograniczenie degradacji środowiska przyrodniczego w miejscach przemieszczania się i wypoczynku osób zwiedzających.
- Wsparcie dodatkowych elementów infrastrukturalnych, takich jak parkingi, drogi dojazdowe, będzie możliwe pod warunkiem wykazania ich pozytywnego wpływu na zapewnienie właściwej ochrony, renaturyzacji lub zrównoważonego użytkowania obszarów chronionych, co zostanie potwierdzone przez organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000. Te elementy infrastruktury muszą stanowić integralną część projektu i nie będą dominującym elementem działania.

Warunki wsparcia

Wsparcie będą mogły otrzymać przedsięwzięcia wpisujące się w założenia:

- Priorytetowych Ram Działań (PAF) dla sieci Natura 2000 w Polsce na lata 2021–2027 (<https://www.gov.pl/web/gdos/priorytetowe-ramy-dzialan-paf-dla-sieci-natura-2000-w-polsce-na-lata-20212027>),
- Unijnej Strategii na rzecz Bioróżnorodności 2030 (https://environment.ec.europa.eu/strategy/biodiversity-strategy-2030_pl),
- Polityki Ekologicznej Państwa 2030 (<https://bip.mos.gov.pl/strategie-plany-programy/polityka-ekologiczna-panstwa/polityka-ekologiczna-panstwa-2030-strategia-rozwoju-w-obszarze-srodowiska-i-gospodarki-wodnej/>).

Dofinansowane projekty będą zgodne z art. 9 rozporządzenia 2021/1060, tj.:

- przepisami Karty Praw Podstawowych i Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych,
- zasadą równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności osób z niepełnosprawnościami,
- zasadą równości kobiet i mężczyzn,
- zasadą zrównoważonego rozwoju oraz zasadą „nie czyni poważnych szkód” (DNSH - ang. Do No Significant Harm).

Warunki realizacji

- W ramach realizowanych przedsięwzięć infrastrukturalnych beneficjenci zapewnią priorytetowe traktowanie zielonej infrastruktury, w tym w szczególności drzew. Podmioty realizujące projekty będą dokładały starań, aby zachowanie i rozwój zielonej infrastruktury, zwłaszcza drzew, były uwzględniane w całym cyklu projektowym, m.in. przez stosowanie standardów ochrony zieleni, w tym właściwą organizację prac budowlanych (<https://www.gov.pl/web/nfosigw/standardy-ochrony-drzew> oraz <http://drzewa.org.pl/standardy/>).
- Przy projektowaniu i wdrażaniu przedsięwzięć infrastrukturalnych z zakresu ukierunkowania ruchu turystycznego oraz budowy lub rozbudowy bazy edukacyjnej, uwzględnione zostaną potrzeby wszystkich grup odbiorców, w tym m.in. osób starszych i osób z niepełnosprawnościami (w szczególności z

ograniczoną mobilnością), zgodnie ze standardami dostępności (architektonicznym, cyfrowym, informacyjno-promocyjnym, szkoleniowym).

- Kampanie informacyjno-promocyjne i działania edukacyjne będą realizowane z zachowaniem standardu cyfrowego i informacyjno-promocyjnego, z wykorzystaniem form i kanałów komunikacji, umożliwiających dotarcie do jak największej liczby odbiorców (np. dzieci i ich opiekunów).

Ww. standardy ujęto w Wytycznych w zakresie realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

100

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy

Uproszczone metody rozliczania

do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny, Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Instytucje nauki i edukacji, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Służby publiczne

Typ beneficjenta – szczegółowy

Instytucje odpowiedzialne za gospodarkę wodną, Jednostki naukowe, Jednostki rządowe i samorządowe ochrony środowiska, Jednostki Samorządu Terytorialnego, Lasy Państwowe, parki narodowe i krajobrazowe, Organizacje pozarządowe

Grupa docelowa

JST oraz podległe im podmioty, media, mieszkańcy obszarów chronionych, organizacje pozarządowe, organy ochrony przyrody, przedsiębiorstwa (w tym MŚP), turyści, zarządzający gospodarką leśną, zarządzający gospodarką wodną

Słowa kluczowe

bioróżnorodność, edukacja_ekologiczna, edukacja_klimatyczna, edukacja_przyrodnicza, edukacja_środowiskowa, ochrona_środowiska, park_narodowy, turystyka

Kryteria wyboru projektów

<https://www.fepw.gov.pl/strony/dowiedz-sie-wiecej-o-programie/instytucje-w-programie/komitet-monitorujacy/#Dokumenty>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO136 - Długość odnowionych szlaków turystycznych

WLWK-PLRO172 - Długość udrożnionego ekologicznie korytarza rzeczego

WLWK-PLRO137 - Długość utworzonych szlaków turystycznych

WLWK-PLRO135 - Długość wspartych szlaków turystycznych

WLWK-PLRO132 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO194 - Liczba obiektów infrastruktury na cele ukierunkowania ruchu turystycznego albo edukacji przyrodniczej

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO073 - Liczba przeprowadzonych kampanii informacyjno-edukacyjnych kształtujących świadomość ekologiczną

WLWK-PLRO071 - Liczba wspartych form ochrony przyrody

WLWK-PLRO173 - Liczba zmodernizowanych/usuniętych barier migracyjnych

WLWK-PLRO069 - Powierzchnia obszarów chronionych i cennych przyrodniczo innych niż Natura 2000 objętych działaniami ochronnymi i odtwarzającymi

WLWK-RCO037 - Powierzchnia obszarów Natura 2000 objętych środkami ochrony i odtworzenia

WLWK-RCO036 - Zielona infrastruktura objęta wsparciem do celów innych niż przystosowanie się do zmian klimatu

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLRR042 - Liczba gatunków zagrożonych, dla których wykonano działania ochronne

WLWK-RCR077 - Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem

WLWK-PLRR053 - Liczba zachowanych lub udrożnionych korytarzy ekologicznych

WLWK-PLRR050 - Średnioroczna liczba odbiorców działań edukacji przyrodniczej we wspartych ośrodkach

WLWK-PLRR060 - Zasięg działań/ kampanii edukacyjno-informacyjnych

Priorytet FEPW.03 Zrównoważona mobilność miejska

Instytucja Zarządzająca

Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Departament Programów Ponadregionalnych

Fundusz

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

Cel Polityki

CP2 - Bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna i przechodząca w kierunku gospodarki zeroemisyjnej oraz odporna Europa dzięki promowaniu czystej i sprawiedliwej transformacji energetycznej, zielonych i niebieskich inwestycji, gospodarki o obiegu zamkniętym, łagodzenia zmian klimatu i przystosowania się do nich, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem, oraz zrównoważonej mobilności miejskiej

Miejsce realizacji

LUBELSKIE, Mazowiecki regionalny, PODKARPACKIE, PODLASKIE, ŚWIĘTOKRZYSKIE, WARMIŃSKO-MAZURSKIE

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

494 117 648,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

420 000 000,00

Działanie FEPW.03.01 Zrównoważona mobilność miejska

Cel szczegółowy

EFRR/FS.CP2.VIII - Wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej jako elementu transformacji w kierunku gospodarki zeroemisyjnej

Instytucja Pośrednicząca

Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

494 117 648,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

420 000 000,00

Zakres interwencji

081 - Infrastruktura czystego transportu miejskiego, 082 - Tabor czystego transportu miejskiego

Opis działania

Zakres wsparcia

Wsparciem będą objęte projekty z zakresu ekologicznych, zintegrowanych systemów mobilności miejskiej (obejmujących transport miejski i aktywne formy mobilności), przyczyniające się do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń, hałasu i

zwiększenia efektywności przemieszczania się w miastach i ich obszarach funkcjonalnych.

Wsparte zostaną kompleksowe i zintegrowane projekty, realizowane w miastach i ich obszarach funkcjonalnych, obejmujące m.in. takie zadania, jak:

1. zakup bezemisyjnego taboru tramwajowego, trolejbusowego lub autobusowego (pojazdy z napędem elektrycznym lub wodorowym);
2. budowa, przebudowa i modernizacja infrastruktury na potrzeby transportu miejskiego i komplementarnych form mobilności, w tym w szczególności:
  - w zakresie infrastruktury transportu (np. stacje ładowania pojazdów elektrycznych, stacje tankowania wodoru, infrastruktura OZE, linie i pętle tramwajowe lub trolejbusowe, pętle autobusowe, wiaty z aktywną informacją pasażerską, zaplecze techniczne do obsługi taboru, infrastruktura punktowa np. przystanki, wysepki, centra przesiadkowe; dworce intermodalne, strefy czystego transportu), w tym dostosowanie jej do potrzeb osób z ograniczoną możliwością poruszania się i osób z niepełnosprawnościami,
  - inwestycje ograniczające indywidualny ruch zmotoryzowany z preferencją dla ruchu pieszego i rowerowego lub komunikacji zbiorowej, przy jednoczesnym zwiększeniu bezpieczeństwa uczestników ruchu, w szczególności w centrach miast (np. stojaki, wiaty rowerowe, stacje samoobsługowej naprawy rowerów; ciągi rowerowe i ciągi pieszo-rowerowe, przejścia dla pieszych, chodniki, sygnalizacja świetlna, azyle dla pieszych, dedykowane pasy ruchu dla komunikacji zbiorowej);
3. digitalizacja systemu mobilności w miastach i ich obszarach funkcjonalnych (np. ITS, wspólne bilety, informacja i planowanie podróży, powiązane z wdrażaniem integracji taryfowej oraz koncepcji „Mobilność jako usługa”, system parkingowy, strefy czystego transportu).

Za projekt kompleksowy uznane będzie przedsięwzięcie obejmujące inwestycję w zadania wskazane w co najmniej dwóch z trzech wyżej wymienionych grup.

Jednocześnie możliwe będzie wsparcie przygotowania oraz aktualizacji Planów Zrównoważonej Mobilności Miejskiej (SUMP) lub innych dokumentów niezbędnych do realizacji projektów.

Kwalifikowalność

Nie będą wspierane inwestycje w infrastrukturę drogową dla indywidualnego ruchu samochodowego, z wyłączeniem:

- parkingów P+R („parkuj i jedź”), dla których wsparcie będzie możliwe pod warunkiem zlokalizowania ich na obrzeżach miast lub poza ich granicami na terenie obszaru funkcjonalnego, w miejscach zapewniających odpowiednią integrację z publicznym transportem zbiorowym;
- infrastruktury ładowania/ tankowania samochodów zeroemisyjnych (spełniającej wymogi Dyrektywy 2014/94/UE) oraz zapewniającej niedyskryminacyjny dostęp dla wszystkich użytkowników. Przy spełnieniu warunków: inwestycja nie ma możliwości finansowania ze źródeł prywatnych lub z pomocy zwrotnej, jest uzasadniona odpowiednią analizą popytu.

W przypadku miast innych niż ośrodki wojewódzkie, możliwe będzie wsparcie przygotowania Planów Zrównoważonej Mobilności Miejskiej opracowywanych i wdrażanych przez właściwe terytorialnie i rzeczowo organy gmin lub umocowane do tego formy współdziałania jednostek samorządu terytorialnego.

Beneficjenci

Beneficjentami projektów będą miasta powyżej 50 tys. mieszkańców (ustawowo zobligowani organizatorzy transportu miejskiego):

- a) wojewódzkie PW,
- b) średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze
- c) subregionalne z podregionów z najwyższą kumulacją gmin zmarginalizowanych.

W szczególności są to:

- Woj. Lubelskie: Lublin, Chełm, Zamość, Biała Podlaska;
- Woj. Podlaskie: Białystok, Łomża, Suwałki;
- Woj. Podkarpackie: Rzeszów, Przemyśl, Stalowa Wola, Mielec;
- Woj. Świętokrzyskie: Kielce, Ostrowiec Świętokrzyski;
- Woj. Warmińsko-Mazurskie: Olsztyn, Elbląg, Ełk;
- Woj. Mazowieckie: Radom, Siedlce, Ostrołęka.

Ponadto beneficjentami projektów będą:

- ww. miasta działające na podstawie porozumienia zawartego z jednostkami samorządu terytorialnymi położonymi w miejskim obszarze funkcjonalnym;
- związki i stowarzyszenia utworzone przez ww. miasta oraz jednostki samorządu terytorialnego zlokalizowane w miejskim obszarze funkcjonalnym.

Warunki wsparcia

- Zgodnie z art. 44 ust. 1 ustawy o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027, w ramach działania projekty będą wybierane co do zasady w sposób konkurencyjny.

Przy czym, w terminie trzech lat od rozpoczęcia realizacji działania, ale nie później niż do 31.12.2025 r., dla miast powyżej 100 tys. mieszkańców obowiązuje sposób niekonkurencyjny.

- Wymóg obligatoryjnego posiadania przez beneficjentów:

I. dokumentu z zakresu planowania mobilności miejskiej;

II. strategii ZIT lub strategii rozwoju ponadlokalnego zawierającej listę projektów.

Ad I. Planowanie mobilności miejskiej przyjmie następujące formy:

- w miastach wojewódzkich oraz w gminach położonych w ich miejskich obszarach funkcjonalnych przyznanie dofinansowania projektom będzie uzależnione od przyjęcia SUMP;

- w innych miastach powyżej 100 000 mieszkańców oraz w gminach położonych w ich miejskich obszarach funkcjonalnych przyznanie dofinansowania projektom będzie uzależnione od przyjęcia:

- SUMP lub

- innego dokumentu z zakresu planowania transportu miejskiego oraz zobowiązania, że SUMP zostanie przyjęty nie później niż do 31 grudnia 2025 r.;

- w pozostałych miastach (tj. poniżej 100 000 mieszkańców) przyznanie dofinansowania projektom będzie uzależnione od przyjęcia odpowiedniego dokumentu z zakresu planowania transportu miejskiego (np. odpowiednio dostosowanej strategii ZIT), przy czym preferowany będzie SUMP.

W przypadku wymogu przyjęcia SUMP, wymóg ten będzie uznany za spełniony jeżeli plan ten:

1. będzie obejmował właściwy miejski obszar funkcjonalny;

Miejskie Obszary Funkcjonalne zgodnie z art. 34 ust. 2 Ustawy o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027, powinny zostać wskazane jako obszary strategicznej interwencji w przyjętych strategiach rozwoju województw dla sześciu regionów statystycznych NUTS2.

2. będzie zgodny z obowiązującym komunikatem KE dotyczącym SUMP oraz wymogami SUMP określonymi we właściwym obowiązującym rozporządzeniu UE w sprawie sieci TEN-T. Zgodność planu zostanie potwierdzona w wyniku oceny jakości przeprowadzonej w ramach systemu zarządzania jakością SUMP na poziomie krajowym;

3. będzie przyjęty przez organ/ organy stanowiące właściwy/ właściwe terytorialnie oraz rzeczowo, w formie zapewniającej praktyczną realizację postanowień SUMP.

W tym celu zakłada się by SUMP został przyjęty uchwałą właściwego organu stanowiącego, wynikającej z przyjętej formy instytucjonalnej danego MOF tj. związku, porozumienia, stowarzyszenia (w przypadku porozumienia i stowarzyszenia SUMP powinien być przyjęty dodatkowo uchwałami rady gminy wnioskującej/ rad gmin wnioskujących o dofinansowanie dla projektu).

Ad II. Realizowane będą projekty ujęte w instrumencie terytorialnym, tj. strategii ZIT lub strategii rozwoju ponadlokalnego, o ile zawiera ona elementy wskazane w art. 34, ust. 15 lub art. 36, ust. 8 Ustawy o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027.

Inwestycje w zrównoważoną mobilność miejską będą zgodne z właściwymi Programami ochrony powietrza oraz Planami na rzecz zrównoważonej energii i klimatu (SECAP) – jeżeli dane miasto przyjęło takie plany.

Dofinansowane projekty będą zgodne z art. 9 rozporządzenia 2021/1060, tj.:

- przepisami Karty Praw Podstawowych i Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych
- zasadą równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności osób z niepełnosprawnościami
- zasadą równości kobiet i mężczyzn
- zasadą zrównoważonego rozwoju oraz zasadą nie czynić poważnych szkód (DNSH).

Warunki realizacji

W ramach realizowanych przedsięwzięć infrastrukturalnych beneficjenci zapewnią priorytetowe traktowanie zielonej infrastruktury, w tym w szczególności drzew. Podmioty realizujące projekty będą dokładały starań, aby zachowanie i rozwój zielonej infrastruktury, zwłaszcza drzew, były uwzględniane w całym cyklu projektowym, m.in. poprzez stosowanie standardów ochrony zieleni, w tym właściwą organizację prac budowlanych (<https://www.gov.pl/web/nfosisgw/standardy-ochrony-drzew> oraz <http://drzewa.org.pl/standardy/>).

Osiągnięcie założeń zrównoważonego rozwoju będzie możliwe również przez promowanie oraz stosowanie rozwiązań proekologicznych dostosowanych do charakteru przedsięwzięcia, w tym zielonych zamówień publicznych. Beneficjenci będą wspierani i zachęceni do stosowania większej liczby kryteriów związanych z jakością i kosztami cyklu życia produktów i usług.

Przy projektowaniu i wdrażaniu przedsięwzięć infrastrukturalnych i organizacyjnych z zakresu mobilności obligatoryjnie zastosowane będą standardy dostępności (transportowy, informacyjno-promocyjny, cyfrowy) ujęte w Wytycznych w zakresie realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.

W zależności od zakresu, realizowane projekty będą łączyć zasady zrównoważonego rozwoju, estetyki i włączenia, zgodnie z ideą inicjatywy Nowy Europejski Bauhaus.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

85

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Rozporządzenie (WE) NR 1370/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. dotyczące usług publicznych w zakresie kolejowego i drogowego transportu pasażerskiego oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 1191/69 i (EWG) nr 1107/70

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 22 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej w ramach Priorytetu 3 Zrównoważona mobilność miejska oraz Priorytetu 4 Spójna sieć transportowa programu Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2784)

Uproszczone metody rozliczania

Brak

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Minimalny wkład własny beneficjenta

15

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny, Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Inne narzędzia terytorialne, ZIT

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna

Typ beneficjenta – szczegółowy

Jednostki Samorządu Terytorialnego

Grupa docelowa

mieszkańcy miast i ich obszarów funkcjonalnych, użytkownicy publicznego transportu zbiorowego

Słowa kluczowe

bike_and_ride, digitalizacja, dostępność, komunikacja_miejska, mobilność_miejska, niska_emisja, park_and_ride, strategia_terytoriajna, tabor_miejski, tabor_niskoemisyjny

Kryteria wyboru projektów

<https://www.fepw.gov.pl/strony/dowiedz-sie-wiecej-o-programie/instytucje-w-programie/komitet-monitorujacy/#Dokumenty>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO079 - Długość nowych linii autobusowych

WLWK-PLRO078 - Długość nowych linii autobusowych i trolejbusowych

WLWK-RCO055 - Długość nowych linii tramwajowych i linii metra

WLWK-PLRO080 - Długość nowych linii trolejbusowych

WLWK-PLRO082 - Długość przebudowanych lub zmodernizowanych linii autobusowych

WLWK-PLRO081 - Długość przebudowanych lub zmodernizowanych linii autobusowych i trolejbusowych

WLWK-PLRO077 - Długość przebudowanych lub zmodernizowanych linii tramwajowych

WLWK-RCO056 - Długość przebudowanych lub zmodernizowanych linii tramwajowych i linii metra

WLWK-PLRO083 - Długość przebudowanych lub zmodernizowanych linii trolejbusowych

WLWK-PLRO075 - Długość wybudowanych linii tramwajowych

WLWK-RCO059 - Infrastruktura paliw alternatywnych (punkty tankowania/ladowania)

WLWK-PLRO093 - Liczba doposażonych obiektów „parkuj i jedź”

WLWK-PLRO094 - Liczba miejsc postojowych dla osób z niepełnosprawnościami w wybudowanych, przebudowanych lub doposażonych obiektach „parkuj i jedź”

WLWK-PLRO132 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO099 - Liczba przebudowanych i rozbudowanych zintegrowanych węzłów przesiadkowych

WLWK-PLRO092 - Liczba przebudowanych obiektów „parkuj i jedź”

WLWK-PLRO096 - Liczba stanowisk postojowych w wybudowanych obiektach „Bike&Ride”

WLWK-PLRO090 - Liczba wspartych obiektów „parkuj i jedź”

WLWK-PLRO184 - Liczba wspartych publicznych systemów wypożyczania rowerów

WLWK-PLRO097 - Liczba wspartych zintegrowanych węzłów przesiadkowych

WLWK-PLRO095 - Liczba wybudowanych obiektów „Bike&Ride”

WLWK-PLRO091 - Liczba wybudowanych obiektów „parkuj i jedź”

WLWK-PLRO098 - Liczba wybudowanych zintegrowanych węzłów przesiadkowych

WLWK-PLRO088 - Liczba zakupionych jednostek taboru autobusowego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej i metropolitarnej

WLWK-PLRO084 - Liczba zakupionych jednostek taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej i metropolitarnej

WLWK-PLRO087 - Liczba zakupionych jednostek taboru tramwajowego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej i metropolitarnej

WLWK-PLRO089 - Liczba zakupionych jednostek taboru trolejbusowego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej i metropolitarnej

WLWK-RCO060 - Miasta z nowymi lub zmodernizowanymi cyfrowymi systemami transportu miejskiego

WLWK-RCO057 - Pojemność ekologicznego taboru do zbiorowego transportu publicznego

WLWK-RCO058 - Wspierana infrastruktura rowerowa

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLRR047 - Liczba ludności korzystającej z nowych lub zmodernizowanych cyfrowych systemów transportu miejskiego

WLWK-PLRR021 - Liczba pojazdów korzystających z miejsc postojowych w wybudowanych, przebudowanych lub doposażonych obiektach „parkuj i jedź”

WLWK-PLRR046 - Objętość paliwa wykorzystanego we wspartej infrastrukturze paliw alternatywnych

WLWK-RCR064 - Roczna liczba użytkowników infrastruktury rowerowej

WLWK-RCR062 - Roczna liczba użytkowników nowego lub zmodernizowanego transportu publicznego

WLWK-RCR063 - Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych linii tramwajowych i linii metra

WLWK-RCR029 - Szacowana emisja gazów cieplarnianych

Priorytet FEPW.04 Spójna sieć transportowa

Instytucja Zarządzająca

Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Departament Programów Ponadregionalnych

Fundusz

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

Cel Polityki

CP3 - Lepiej połączona Europa dzięki zwiększeniu mobilności

Miejsce realizacji

LUBELSKIE, Mazowiecki regionalny, PODKARPACKIE, PODLASKIE, ŚWIĘTOKRZYSKIE,
WARMIŃSKO-MAZURSKIE

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

1 317 285 829,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

1 119 692 954,00

Działanie FEPW.04.01 Infrastruktura drogowa

Cel szczegółowy

EFRR/FS.CP3.II - Rozwój i udoskonalanie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawę dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej

Instytucja Pośrednicząca

Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

505 882 353,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

430 000 000,00

Zakres interwencji

089 - Nowo wybudowane lub rozbudowane drugorzędne połączenia drogowe z siecią drogową i węzłami TEN-T, 090 - Nowo wybudowane lub rozbudowane inne krajowe, regionalne i lokalne drogi dojazdowe

Opis działania

Zakres wsparcia

Celem interwencji jest poprawa dostępności drogowej PW+, która zostanie osiągnięta poprzez poprawę powiązań sieci dróg wojewódzkich z siecią TEN-T oraz ważnymi węzłami logistycznymi, jak również budowę i przebudowę obwodnic.

Planowane do realizacji inwestycje w infrastrukturę dróg wojewódzkich obejmą co najmniej jedno z poniższych zadań:

- budowę lub przebudowę dróg w celu ustanowienia niezbędnych połączeń do sieci TEN-T, przejść granicznych oraz innych gałęzi zrównoważonego transportu (np. terminali intermodalnych, węzłów kolejowych),
- budowę lub przebudowę dróg w celu umożliwienia wykonywania codziennych przewozów publicznego transportu zbiorowego o charakterze użyteczności publicznej,
- budowę lub przebudowę obwodnic.

Kwalifikowalność

Inwestycje przewidziane do współfinansowania zakładają konieczność podnoszenia parametrów planowanej do zrealizowania infrastruktury drogowej w stosunku do stanu wyjściowego, co oznacza dostosowanie dróg przynajmniej do klasy G i nacisku o nośności 11,5 t na oś.

Inwestycje nie będą obejmowały prac remontowych, jak również bieżącego utrzymania infrastruktury.

Inwestycje w infrastrukturę drogową na obszarach miejskich nie będą obejmowały budowy nowych dróg lub zwiększenia przepustowości dróg istniejących, z zastrzeżeniem obwodnic.

Beneficjenci

Beneficjentami projektów będą województwa PW+ (zarządcy dróg wojewódzkich).

Warunki wsparcia

Zgodnie z art. 44 ust. 1 ustawy o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027, projekty do realizacji będą wybierane w sposób konkurencyjny, spośród inwestycji wskazanych imiennie w Regionalnych Planach Transportowych województw PW+.

Do wsparcia zostaną zakwalifikowane wyłącznie projekty drogowe wykazujące korzystny stosunek efektów społeczno-ekonomicznych do poniesionych kosztów.

Inwestycje realizowane na obszarach miejskich będą spójne z odpowiednimi planami zrównoważonej mobilności miejskiej lub, w razie gdy przyjęcie planów nie jest wymagane, innymi dokumentami planowania mobilności miejskiej.

W przypadku realizacji inwestycji służącej ustanowieniu niezbędnych połączeń do sieci TEN-T, przejść granicznych oraz innych gałęzi zrównoważonego transportu – połączenie musi być zapewnione przez przynajmniej drogę wojewódzką bądź krajową o takich samych parametrach technicznych jak droga objęta inwestycją w programie FEPW, przy równoczesnym ominięciu miejscowości o zwartej zabudowie bezpośrednio przylegającej do drogi.

Dofinansowane projekty będą zgodne z art. 9 rozporządzenia 2021/1060, tj.:

- przepisami Karty Praw Podstawowych i Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych
- zasadą równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności osób z niepełnosprawnościami
- zasadą równości kobiet i mężczyzn
- zasadą zrównoważonego rozwoju oraz zasadą nie czynienia poważnych szkód (DNSH).

Warunki realizacji

W ramach realizowanych przedsięwzięć infrastrukturalnych beneficjent zapewni priorytetowe traktowanie zielonej infrastruktury, w tym w szczególności drzew. Podmioty realizujące projekty będą dokładały starań, aby zachowanie i rozwój zielonej infrastruktury, zwłaszcza drzew, były uwzględniane w całym cyklu projektowym, m.in. poprzez stosowanie standardów ochrony zieleni, w tym

właściwą organizację prac budowlanych
(<https://www.gov.pl/web/nfosigw/standardy-ochrony-drzew> oraz
<http://drzewa.org.pl/standardy/>).

Ponadto tam gdzie będzie to technicznie możliwe, realizowane projekty będą obejmowały zapewnienie retencji i podczyszczania wód opadowych poprzez wykorzystanie zielonej i niebieskiej infrastruktury oraz rozwiązań opartych na przyrodzie.

Osiągnięcie założeń zrównoważonego rozwoju będzie możliwe również przez promowanie oraz stosowanie rozwiązań proekologicznych dostosowanych do charakteru przedsięwzięcia, w tym zielonych zamówień publicznych. Beneficjenci będą wspierani i zachęceni do stosowania większej liczby kryteriów związanych z jakością i kosztami cyklu życia produktów i usług.

Projekty muszą być zgodne z procedurami przestrzegania KPP i KPON. Zalecane będzie stosowanie postanowień Europejskiego Aktu o Dostępności.

Przy projektowaniu i wdrażaniu przedsięwzięć infrastrukturalnych i organizacyjnych z zakresu infrastruktury drogowej zastosowane będą standardy dostępności (transportowy, informacyjno-promocyjny) ujęte w Wytocznych w zakresie realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027. Inwestycje będą również uwzględniać kwestie bezpieczeństwa, w szczególności na rzecz niezmotoryzowanych uczestników ruchu.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

100

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 22 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej w ramach Priorytetu 3 Zrównowazona mobilność miejska oraz Priorytetu 4 Spójna sieć transportowa programu Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2784)

Uproszczone metody rozliczania

Brak

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Minimalny wkład własny beneficjenta

15%

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna

Typ beneficjenta – szczegółowy

Jednostki Samorządu Terytorialnego

Słowa kluczowe

drogi, drogi_wojewódzkie, infrastruktura, obwodnice, punkty_ładowania, ruch_tranzytowy, transport

Kryteria wyboru projektów

<https://www.fepw.gov.pl/strony/dowiedz-sie-wiecej-o-programie/instytucje-w-programie/komitet-monitorujacy/#Dokumenty>

Wskaźniki produktu

WLWK-RCO046 - Długość dróg przebudowanych lub zmodernizowanych – poza TEN-T

WLWK-RCO110 - Długość dróg z nowymi lub zmodernizowanymi systemami zarządzania ruchem – poza TEN-T

WLWK-RCO044 - Długość nowych lub rozbudowanych dróg – poza TEN-T

WLWK-PLRO105 - Długość wybudowanych dróg wojewódzkich

WLWK-PLRO109 - Długość zmodernizowanych lub przebudowanych dróg wojewódzkich

WLWK-RCO059 - Infrastruktura paliw alternatywnych (punkty tankowania/ładowania)

WLWK-PLRO132 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO120 - Liczba wybudowanych obwodnic

WLWK-RCO058 - Wspierana infrastruktura rowerowa

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLRR046 - Objętość paliwa wykorzystanego we wspartej infrastrukturze paliw alternatywnych

WLWK-RCR056 - Oszczędność czasu dzięki udoskonalonej infrastrukturze drogowej

WLWK-RCR055 - Roczna liczba użytkowników nowo wybudowanych, przebudowanych, rozbudowanych lub zmodernizowanych dróg

Działanie FEPW.04.02 Ponadregionalna infrastruktura kolejowa

Cel szczegółowy

EFRR/FS.CP3.I - Rozwój odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej, bezpiecznej, zrównoważonej i intermodalnej TEN-T, EFRR/FS.CP3.II - Rozwój i udoskonalanie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawę dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej

Instytucja Pośrednicząca

Centrum Unijnych Projektów Transportowych

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

811 403 476,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

689 692 954,00

Zakres interwencji

101 - Przebudowane lub zmodernizowane linie kolejowe – sieć kompleksowa TEN-T, 102 - Inne przebudowane lub zmodernizowane linie kolejowe

Opis działania

Zakres wsparcia

Celem działania jest zwiększenie dostępności PW+ w zakresie infrastruktury kolejowej, w wymiarze wewnętrznym i zewnętrznym. Interwencja obejmie inwestycje w infrastrukturę kolejową w sieci TEN-T oraz poza siecią TEN-T, włączając w to odcinki Wschodniej Magistrali Kolejowej, jako kontynuację działania 3.1 POPW 2014-2020.

Inwestycje będą służyć: podniesieniu parametrów technicznych linii, w tym elektryfikacji, zwiększeniu prędkości i częstotliwości przewozów przy zachowaniu bezpieczeństwa ruchu, unowocześnieniu infrastruktury i dostosowaniu jej do potrzeb osób o ograniczonej mobilności oraz poprawie multimodalnej integracji transportu.

Ponadto realizowane projekty powinny przyczyniać się do:

- poprawy stanu bezpieczeństwa ruchu kolejowego;
- ograniczenia negatywnego wpływu transportu na środowisko;
- zmniejszenia zatłoczenia i ograniczeń przepustowości infrastruktury transportowej;
- integracji systemu transportowego, przy równoczesnej efektywności ekonomicznej.

Wsparcie zostanie przeznaczone na:

I. Inwestycje na liniach kolejowych, które obejmą następujące elementy:

- inwestycje w infrastrukturę liniową: rewitalizacja, rehabilitacja lub modernizacja drogi kolejowej wraz z infrastrukturą towarzyszącą,
- budowa lub przebudowa sieci trakcyjnej wraz z infrastrukturą towarzyszącą,
- inwestycje w obiekty obsługi podróżnych m.in. przystanki, stacje kolejowe, wraz z ich dostosowaniem do potrzeb osób o ograniczonej mobilności,
- inwestycje w pozostałą infrastrukturę punktową m.in.: wiaty, kładki dla pieszych, przejazdy kolejowe oraz inne obiekty inżynieryjne,
- inwestycje w systemy sterowania ruchem kolejowym,
- inwestycje w systemy informacji pasażerskiej.

Projekty mogą dotyczyć także przywrócenia do eksploatacji nieczynnych linii kolejowych, których ponowne włączenie do sieci będzie korzystne z punktu widzenia poprawy dostępności transportowej makroregionu lub danego regionu PW+.

Projekty inwestycyjne będą prowadzone na istniejących liniach kolejowych, z wyjątkiem budowy odcinków łączących linie kolejowe mających na celu poprawę przepustowości infrastruktury (łącznie kolejowa) realizowanych jako element projektów polegających na rewitalizacji, rehabilitacji lub modernizacji linii kolejowych.

II. Inwestycje w dworce kolejowe zlokalizowane na liniach kolejowych z obszaru PW+.

Zakres wsparcia będzie obejmował przebudowę i modernizację obiektów (w tym budowę dworców systemowych) polegających w szczególności na: poprawie komfortu i bezpieczeństwa podróżnych, likwidacji barier architektonicznych i dostosowaniu obiektów do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, zastosowaniu rozwiązań przyjaznych środowisku oraz wsparciu infrastruktury umożliwiającej integrację różnych form mobilności np. wyposażenie w stanowiska parkowania rowerów.

W zależności od zakresu projektów wspierane będą inwestycje, które z powodzeniem łączą zasady zrównoważonego rozwoju, estetyki i włączenia, zgodnie z ideą inicjatywy Nowy Europejski Bauhaus.

Beneficjenci

Beneficjentami projektów będą:

- Zarządca infrastruktury linii kolejowych – PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.
- Zarządca infrastruktury dworców kolejowych – Polskie Koleje Państwowe S.A.

Warunki wsparcia

Zgodnie z art. 44 ust. 2 ustawy o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027, w ramach działania projekty zostaną wybrane w sposób niekonkurencyjny.

Inwestycje na liniach kolejowych przewidziane do dofinansowania w ramach działania, muszą być ujęte w Krajowym Programie Kolejowym (dalej KPK) w ramach listy projektów dedykowanej do wsparcia ze środków programu FEPW.

Wybrane do dofinansowania inwestycje w zakresie dworców kolejowych powinny być zgodne z priorytetami inwestycyjnymi przyjętymi w Programie Inwestycji Dworcowych.

Inwestycje będą obejmować prace na tych odcinkach linii kolejowych, których stan techniczny powoduje ograniczenia w ruchu kolejowym.

Odcinki linii kolejowych zakwalifikowane do wsparcia będą charakteryzowały się wysoką częstotliwością przewozów w ruchu pasażerskim lub towarowym, pozwalając na skuteczne konkutowanie kolei z transportem drogowym. Pierwszeństwo w ramach ubiegania się o wsparcie uzyskają inwestycje na odcinkach o najwyższych częstotliwościach połączeń kolejowych oraz zapewniające multimodalną integrację z innymi usługami zrównoważonego transportu.

Dofinansowane projekty będą zgodne z art. 9 rozporządzenia 2021/1060, tj.:

- przepisami Karty Praw Podstawowych i Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych
- zasadą równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności osób z niepełnosprawnościami
- zasadą równości kobiet i mężczyzn
- zasadą zrównoważonego rozwoju oraz zasadą nie czynienia poważnych szkód (DNSH).

Warunki realizacji

Aby zapewnić spójność sieci kolejowej dopuszcza się realizację projektów do najbliższej stacji węzłowej, znajdującej się poza obszarem wsparcia programu FEPW.

W realizacji przedsięwzięć infrastrukturalnych beneficjent zapewni priorytetowe traktowanie zielonej infrastruktury, w tym w szczególności drzew. Podmioty realizujące projekty będą dokładały starań, aby zachowanie i rozwój zielonej infrastruktury, zwłaszcza drzew, były uwzględniane w całym cyklu projektowym, m.in. poprzez stosowanie standardów ochrony zieleni, w tym właściwą organizację prac budowlanych (<https://www.gov.pl/web/nfosigw/standardy-ochrony-drzew> oraz <http://drzewa.org.pl/standardy/>).

Osiągnięcie założeń zrównoważonego rozwoju będzie możliwe również przez promowanie oraz stosowanie rozwiązań proekologicznych dostosowanych do charakteru przedsięwzięcia, w tym zielonych zamówień publicznych. Beneficjenci będą wspierani i zachęceni do stosowania większej liczby kryteriów związanych z jakością i kosztami cyklu życia produktów i usług.

Przy projektowaniu i wdrażaniu przedsięwzięć infrastrukturalnych i organizacyjnych z zakresu infrastruktury kolejowej zastosowane będą standardy dostępności (transportowy, informacyjno-promocyjny, cyfrowy) ujęte w Wytycznych w zakresie realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

100

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Nie dotyczy

Uproszczone metody rozliczania

do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Minimalny wkład własny beneficjenta

15%

Sposób wyboru projektów

Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Przedsiębiorstwa realizujące cele publiczne

Typ beneficjenta – szczegółowy

Zarządcy infrastruktury dworcowej , Zarządcy infrastruktury kolejowej

Grupa docelowa

mieszkańcy makroregionu, przedsiębiorstwa produkcyjne, usługowe i sektora transportu, użytkownicy infrastruktury kolejowej

Słowa kluczowe

czysty_transport, dostępność, dworzec, Europejski_Zielony_ład, informacja_pasazerska, kolej, linie_kolejowe, sieć_TEN-T, sterowanie_ruchem, trakcja

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Nie dotyczy

Kryteria wyboru projektów

<https://www.fepw.gov.pl/strony/dowiedz-sie-wiecej-o-programie/institucje-w-programie/komitet-monitorujacy/#Dokumenty>

Wskaźniki produktu

WLWK-RCO111 - Długość czynnych linii kolejowych wyposażonych w europejski system zarządzania ruchem – poza TEN-T

WLWK-RCO109 - Długość czynnych linii kolejowych wyposażonych w europejski system zarządzania ruchem kolejowym – TEN-T

WLWK-RCO047 - Długość nowych lub rozbudowanych linii kolejowych – TEN-T

WLWK-RCO050 - Długość przebudowanych lub zmodernizowanych linii kolejowych – poza TEN-T

WLWK-RCO049 - Długość przebudowanych lub zmodernizowanych linii kolejowych – TEN-T

WLWK-PLRO207 - Liczba nowych lub zmodernizowanych stacji lub przystanków kolejowych z wyłączeniem dworców kolejowych

WLWK-PLRO132 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO190 - Liczba przejazdów kolejowych, na których poprawiono bezpieczeństwo

WLWK-PLRO206 - Liczba wybudowanych/zmodernizowanych dworców kolejowych

WLWK-RCO053 - Nowe lub zmodernizowane stacje i przystanki kolejowe

Wskaźniki rezultatu

WLWK-RCR101 - Oszczędność czasu dzięki udoskonalonej infrastrukturze kolejowej

WLWK-RCR058 - Roczna liczba użytkowników nowo wybudowanych, rozbudowanych, przebudowanych lub zmodernizowanych linii kolejowych

WLWK-RCR059 - Transport towarowy koleją

Priorytet FEPW.05 Zrównoważona turystyka

Instytucja Zarządzająca

Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Departament Programów Ponadregionalnych

Fundusz

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

Cel Polityki

CP4 - Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych

Miejsce realizacji

LUBELSKIE, Mazowiecki regionalny, PODKARPACKIE, PODLASKIE, ŚWIĘTOKRZYSKIE, WARMIŃSKO-MAZURSKIE

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

165 153 871,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

140 380 790,00

Działanie FEPW.05.01 Zrównoważona turystyka

Cel szczegółowy

EFRR.CP4.VI - Wzmacnianie roli kultury i zrównoważonej turystyki w rozwoju gospodarczym, włączeniu społecznym i innowacjach społecznych

Instytucja Pośrednicząca

Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

165 153 871,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

140 380 790,00

Zakres interwencji

165 - Ochrona, rozwój i promowanie publicznych walorów turystycznych i usług turystycznych

Opis działania

Zakres wsparcia

Wsparcie zostanie przeznaczone na tworzenie ponadregionalnych produktów (szlaków) turystycznych (łączyjących podmioty z min. 2 województw PW+), na bazie walorów historycznych, kulturowych, przyrodniczych i krajobrazowych, o istotnym znaczeniu dla rozwoju społeczno-gospodarczego makroregionu, a przede wszystkim lokalnych społeczności w korytarzu szlaków.

Planuje się realizację kompleksowych projektów obejmujących:

- modernizację lub budowę obiektów lub przestrzeni stanowiących element zintegrowanego produktu turystycznego. Preferowane będzie wykorzystanie istniejących obiektów. Nowa infrastruktura będzie wspierana w uzasadnionych przypadkach;
- modernizację lub budowę infrastruktury ułatwiającej dostęp do ww. miejsc, w tym:
  - o udogodnienia dla osób z niepełnosprawnościami;
  - o system oznakowania;
  - o zagospodarowanie terenu z poszanowaniem standardów ochrony zieleni, w tym w szczególności drzew;
  - o uporządkowanie wewnętrznych układów komunikacyjnych w bezpośrednim otoczeniu atrakcji turystycznych (ukierunkowanie ruchu turystycznego) wraz z doprowadzeniem do dróg publicznych;

- działania z zakresu digitalizacji oferty szlaku i przystosowania do działania w warunkach kryzysu (resillience);
- przygotowanie spójnej Strategii zarządzania i rozwoju produktu turystycznego oraz działań niezbędnych do jej wdrożenia we współpracy z partnerami projektu;
- stworzenie narzędzi do współpracy w ramach wdrożenia produktu turystycznego i jego utrzymania; działania informacyjne, konsultacyjnej, promocyjne oraz edukacyjne w zakresie wykorzystania produktu turystycznego.

Kwalifikowalność

Wsparcie może być przeznaczone na:

- przygotowanie dokumentacji, zakup nieruchomości, roboty budowlane, zakup środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, niezbędnych do przygotowania produktu turystycznego, określonego w Koncepcji produktu turystycznego (docelowo Strategii zarządzania i rozwoju produktu turystycznego);
- porządkowanie wewnętrznych układów komunikacyjnych w bezpośrednim otoczeniu atrakcji turystycznych (ukierunkowanie ruchu turystycznego) wraz z doprowadzeniem do dróg publicznych, pod warunkiem, że stanowią one integralną część większego projektu, nie są dominującym elementem projektu, a ich koszt nie przekracza 15% kosztów kwalifikowalnych operacji;
- działania informacyjne i promocyjne produktu turystycznego;
- sfinansowanie kosztów operacyjnych związanych z przygotowaniem i realizacją projektu.

W miastach nie jest dozwolone budowanie nowych dróg lub parkingów, a w odniesieniu do istniejących – zwiększanie ich przepustowości, ani w żaden inny sposób przyczynianie się do zwiększenia ruchu samochodowego.

Beneficjenci

Projekty będą realizowane przy zaangażowaniu regionalnych i lokalnych partnerów w formie partnerstw w rozumieniu art. 39 ustawy o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027. Beneficjentami projektów – partnerami wiodącym będą województwa PW+ odpowiedzialne za koordynację przygotowania, realizację i rozliczenie projektu.

W realizację projektu będą mogły być zaangażowane podmioty takie jak: zarządzający gospodarką wodną, zarządzający gospodarką leśną, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy, przedsiębiorstwa społeczne, podmioty ekonomii społecznej.

Warunki wsparcia

- Zgodnie z art. 44 ust. 1 ustawy o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027, tzw. ustawy wdrożeniowej, projekty do realizacji będą wybierane w sposób konkurencyjny.

- Wymóg obligatoryjnego posiadania przez beneficjentów:

I. Koncepcji produktu turystycznego – jako podstawy oceny zasadności wsparcia z FEPW dot. tworzenia danego produktu turystycznego,

II. Umowy o partnerstwie zawartej z podmiotami tworzącymi produkt – szlak turystyczny.

Ad. I Koncepcja produktu turystycznego (założenia, w trakcie projektu zostaną rozwinięte do pełnej Strategii zarządzania i rozwoju produktu turystycznego), której elementem będzie co najmniej:

- analiza popytu i ocena potrzeb (obecnych, przyszłych, prognoza zmian);
- analiza podaży i konkurencji (w tym oferty regionów sąsiadujących);
- analiza możliwości partnerstwa do realizacji zdiagnozowanych ww. potrzeb i konkurowania o klienta;
- opis produktu (w tym wymiarów produktu tj.: istota/rdzeń produktu, produkt rzeczywisty, poszerzony oraz potencjalny), w podziale na grupy atrakcji i z opisem ich wzajemnego powiązania;
- opis klienta (grupy odbiorców i rynki docelowe: wg segmentów i geograficzne);
- opis założeń działań marketingowych produktu (m.in. marka/ identyfikacja wizualna, kanały i instrumenty komunikacji i promocji);
- sposób komercjalizacji produktu (systemy certyfikacji partnerów komercyjnych produktu, odpłatność za korzystanie, kanały dystrybucji, inne zaproponowane w koncepcji);
- faza eksploatacji: opis modelu zarządzania produktem (wskazanie podmiotów odpowiedzialnych i opis podziału odpowiedzialności za rozwój produktu, jego utrzymanie i finansowanie) z podziałem na:
  - okres trwałości projektu,
  - okres po trwałości
- opis oddziaływania produktu turystycznego na intensyfikację ruchu turystycznego i stymulowanie działalności turystycznej oraz szerzej – gospodarczej (łańcuchy dostaw) w makroregionie i w korytarzu szlaku, w tym tworzenie lokalnych miejsc pracy;
- opis włączenia lokalnych podmiotów i społeczności, w tym opis wpływu na ograniczenie wykluczenia społecznego;

- opis oddziaływania produktu turystycznego na środowisko naturalne – spełnienie zasad „zrównoważonej turystyki” i zasady „nie czynić poważnej szkody” (z ang. DNHS).

Ad. II Umowy o partnerstwie będą określały prawa i obowiązki partnerów (rzeczowe i finansowe, w tym prawa do wartości niematerialnych i prawnych wytworzonych w projekcie) na etapie realizacji inwestycji, oraz na etapie eksploatacji (w okresie trwałości i poza nią), w tym obowiązki w zakresie utrzymania i promocji produktu turystycznego. Zostaną zawarte dwa poziomy porozumień:

- umowa ramowa spełniająca przesłanki art. 39 ust. 9 ustawy wdrożeniowej oraz minimalnego zakresu dla umowy o partnerstwie stanowiącego załącznik do regulaminu konkursu;
- umowy wykonawcze doprecyzowujące prawa i obowiązki partnerów, określone w porozumieniu ramowym:

o pomiędzy partnerem wiodącym a województwami-partnerami – określa zakres i zasady koordynacji międzywojewódzkiej;

o pomiędzy danym województwem a każdym podmiotem-partnerem z jego terytorium (odrębnie dla każdego podmiotu) – określa zasady wykonywania ww. koordynacji w danym województwie.

Projekty będą angażowały społeczności lokalne (w tym grupy defaworyzowane), partnerów społecznych oraz organizacje pozarządowe.

Projekty będą uwzględniały synergie z rozwojem zielonych i cyfrowych umiejętności w ramach EFS+, aby zapewnić rozwój potencjału ludzkiego w zakresie zarządzania wspieranymi obiektami.

Projekty będą zgodne z celami rozwojowymi dla turystyki, opisanymi w strategiach rozwoju województw PW+.

Dofinansowane projekty będą zgodne z art. 9 rozporządzenia 2021/1060, tj.:

- przepisami Karty Praw Podstawowych i Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych;
- zasadą równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności osób z niepełnosprawnościami;
- zasadą równości kobiet i mężczyzn;
- zasadą zrównoważonego rozwoju oraz zasadą nie czynić poważnych szkód (DNSH).

Warunki realizacji

W ramach realizowanych przedsięwzięć infrastrukturalnych beneficjenci i partnerzy zapewnią priorytetowe traktowanie zielonej infrastruktury, w tym w szczególności drzew. Podmioty realizujące projekty będą dokładały starań, aby zachowanie i rozwój zielonej infrastruktury, zwłaszcza drzew, były uwzględniane w całym cyklu projektowym, m.in. poprzez stosowanie standardów ochrony zieleni, w tym właściwą organizację prac budowlanych (<https://www.gov.pl/web/nfosigw/standardy-ochrony-drzew> oraz <http://drzewa.org.pl/standardy/>).

Osiągnięcie założeń zrównoważonego rozwoju będzie możliwe również przez promowanie oraz stosowanie rozwiązań proekologicznych dostosowanych do charakteru przedsięwzięcia, w tym zielonych zamówień publicznych. Beneficjenci i

partnerzy będą wspierani i zachęceni do stosowania większej liczby kryteriów związanych z jakością i kosztami cyklu życia produktów i usług.

Przy projektowaniu i wdrażaniu projektów zastosowane będą standardy dostępności: architektoniczny, cyfrowy oraz informacyjno-promocyjny ujęte w Wytycznych w zakresie realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.

W zależności od zakresu, realizowane projekty będą łączyć zasady zrównoważonego rozwoju, estetyki i włączenia, zgodnie z ideą inicjatywy Nowy Europejski Bauhaus.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

85

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej w ramach Priorytetu 1 Przedsiębiorczość i Innowacje oraz Priorytetu 5 Zrównoważona Turystyka programu Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2773)

Uprozczone metody rozliczania

do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Minimalny wkład własny beneficjenta

15

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna

Typ beneficjenta – szczegółowy

Jednostki Samorządu Terytorialnego

Grupa docelowa

instytucje kultury, JST oraz podległe im podmioty, mieszkańcy miast, mieszkańcy obszarów wiejskich, organizacje pozarządowe, podmioty działające w branży turystycznej, przedsiębiorstwa (w tym MŚP), turyści, zarządzający gospodarką leśną, zarządzający gospodarką wodną

Słowa kluczowe

czas_wolny, dziedzictwo_kulturowe, instytucja_kultury, kultura, ochrona_zabytków, rekreacja, ścieżki_rowerowe, trasy_turystyczne, turystyka

Kryteria wyboru projektów

<https://www.fepw.gov.pl/strony/dowiedz-sie-wiecej-o-programie/instytucje-w-programie/komitet-monitorujacy/#Dokumenty>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO222 - Długość wspartych turystycznych szlaków rowerowych o nawierzchni gruntowej

WLWK-PLRO221 - Długość wspartych turystycznych szlaków rowerowych o nawierzchni utwardzonej nieulepszonej

WLWK-PLRO220 - Długość wspartych turystycznych szlaków rowerowych o nawierzchni utwardzonej ulepszonej

WLWK-PLRO136 - Długość odnowionych szlaków turystycznych

WLWK-PLRO137 - Długość utworzonych szlaków turystycznych

WLWK-PLRO135 - Długość wspartych szlaków turystycznych

WLWK-PLRO132 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-RCO077 - Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem

WLWK-PLRO225 - Liczba powstałych Miejsc Obsługi Kamperów (MOK)

WLWK-PLRO223 - Liczba powstałych Miejsc Obsługi Rowerzystów (MOR)

WLWK-PLRO224 - Liczba powstałych Miejsc Przyjaznych Kajakarzom (MPK)

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO218 - Liczba przeprowadzonych kompleksowych kampanii informacyjno-edukacyjnych oraz promocyjnych

WLWK-PLRO219 - Liczba zorganizowanych spotkań informacyjno-edukacyjnych dla mieszkańców i przedsiębiorców

Wskaźniki rezultatu

WLWK-RCR077 - Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem

WLWK-PLRR061 - Liczba uczestników spotkań informacyjno-edukacyjnych

WLWK-PLRR062 - Roczna liczba turystów korzystających ze szlaków rowerowych

WLWK-PLRR063 - Roczna liczba turystów korzystających ze szlaków kajakowych

WLWK-PLRR064 - Roczna liczba turystów obsługiwanych w Miejscach Obsługi Kamperów

PROG-FEPW-R-1 - Liczba pozyskanych listów intencyjnych od przedsiębiorstw w sprawie świadczenia usług w ramach produktu turystycznego

PROG-FEPW-R-2 - Liczba przedsiębiorstw, które nie później niż w rok po zakończeniu realizacji projektu zrealizują inwestycje własne w celu świadczenia usług w ramach produktu turystycznego

Priorytet FEPW.06 Pomoc techniczna

Instytucja Zarządzająca

Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Departament Programów
Ponadregionalnych

Fundusz

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

Cel Polityki

PT - Pomoc Techniczna

Miejsce realizacji

LUBELSKIE, Mazowiecki regionalny, PODKARPACKIE, PODLASKIE, ŚWIĘTOKRZYSKIE,
WARMIŃSKO-MAZURSKIE

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

47 098 372,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

40 033 616,00

Działanie FEPW.06.01 Pomoc techniczna

Cel szczegółowy

PT.1 - Pomoc Techniczna

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

47 098 372,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

40 033 616,00

Zakres interwencji

179 - Informacja i komunikacja, 180 - Przygotowanie, wdrażanie, monitorowanie i kontrola, 181 - Ewaluacja i badania, gromadzenie danych, 182 - Wzmocnienie potencjału instytucji państwa członkowskiego, beneficjentów i odpowiednich partnerów

Opis działania

1. Cel działania:

Jednym z głównych celów Priorytetu 6 jest zapewnienie efektywnego systemu zarządzania i wdrażania Programu, a tym samym przyczynienie się do realizacji celu głównego Programu.

Wsparcie udzielane w ramach niniejszego Priorytetu jest komplementarne do wsparcia udzielonego w ramach pomocy technicznej pozostałych programów, w szczególności programu horyzontalnego w zakresie pomocy technicznej zgodnie z przyjętą linią demarkacyjną.

Priorytet 6 obejmuje następujące obszary:

- potencjał instytucji zaangażowanych we wdrażanie Programu, tj. odpowiedzialnych za przygotowanie, zarządzanie, wdrażanie, monitorowanie, informowanie, ewaluację oraz kontrolę operacji finansowanych ze środków Programu oraz instytucji mających znaczący wpływ na wdrażanie Programu lub potencjał beneficjentów Programu;
- potencjał wnioskodawców i beneficjentów Programu oraz członków grup i Komitetu Monitorującego Programu w zakresie działań szkoleniowych i informacyjnych;
- informacja i promocja oraz proces ewaluacji w ramach Programu.

Cel priorytetu będzie realizowany m.in. poprzez:

- finansowanie wydatków osobowych instytucji zaangażowanych we wdrażanie Programu oraz instytucji mających znaczący wpływ na wdrażanie Programu i/ lub potencjał beneficjentów Programu z wyjątkiem Instytucji Zarządzającej;

- podnoszenie kwalifikacji personelu zaangażowanego w ww. instytucjach m.in. poprzez szkolenia oraz inne formy podnoszenia kwalifikacji (m.in. w zakresie zamówień publicznych);
- wynajem pomieszczeń (m.in. biurowych, konferencyjnych, archiwów),
- zakup i instalację sprzętu i wyposażenia, w tym wyposażenia miejsc pracy;
- pokrycie kosztów eksploatacji sprzętu i wyposażenia oraz zakup niezbędnych licencji i oprogramowania informatycznego, a także zakupu usług telekomunikacyjnych i teleinformatycznych dla potrzeb efektywnej realizacji Programu;
- budowę, rozbudowę oraz utrzymanie narzędzi informatycznych, mających na celu obsługę Programu;
- wsparcie procesu zarządzania i wdrażania Programu, w tym m.in:
  - wsparcie procesu oceny i selekcji projektów;
  - wsparcie procesu kontroli oraz działań związanych ze zwalczaniem nadużyć finansowych na szkodę UE (w celu zapobiegania nieprawidłowościom, w tym praktykom korupcyjnym oraz dla zapewnienia sprawnego wykrywania i ich eliminowania, IZ będzie dysponować i stosować skuteczne i proporcjonalne środki oraz procedury zwalczania nadużyć finansowych, uwzględniające stwierdzone ryzyka, zgodnie z zapisami art. 74(1)(c)(d) rozporządzenia 2021/1060);
  - organizacja spotkań, komitetów, grup roboczych, zespołów itp.;
  - przygotowanie analiz, ekspertyz, sprawozdań, w tym związanych z zapewnieniem spójnej i zintegrowanej interwencji Programu oraz uproszczeniami zmniejszającymi obciążenia administracyjne;
  - finansowanie kosztów procesu ewaluacji: wspierających projektowanie i wdrażanie programu; oceniających wpływ; ex-post/retrospektywnych oraz dotyczących kolejnych perspektyw;
  - finansowanie pomocy udzielonej przez ekspertów zewnętrznych;

- ułatwienie dostępu do zasobów wiedzy zgromadzonych w poprzednich perspektywach finansowych;
- finansowanie działań związanych z finalizacją prac w zakresie perspektywy finansowej 2014-2020 oraz 2007-2013 w instytucjach będących beneficjentami priorytetu;
- finansowanie kosztów przygotowania przyszłych interwencji ze środków UE, w tym prac związanych z przygotowaniem kolejnej perspektywy finansowej 2028-2034;
- realizację działań informacyjno-promocyjnych, w tym: działania szkoleniowe i informacyjne dla potencjalnych beneficjentów i wnioskodawców, w tym finansowanie Akademii GOZ-Transformacji.

Wszystkie wymienione powyżej zadania będą realizowane zgodnie z zasadami równościowymi (tj. zasadą równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasadą równości kobiet i mężczyzn). Beneficjenci realizując zadania z pomocy technicznej będą przestrzegać zapisów Standardów dostępności (stanowiących załącznik do Wytycznych Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej w zakresie realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027). Ponadto, wszystkie działania uwzględnią kwestie równości poprzez użycie niestereotypowych i zróżnicowanych form przekazu. Jednocześnie, zapewnione zostanie wsparcie beneficjentów, pracowników IZ, IP, IW i członków Komitetu Monitorującego, poprzez doradztwo eksperckie, szkolenia, konferencje tematyczne i materiały informacyjno-edukacyjne ze szczególnym uwzględnieniem barier i potrzeb grup narażonych na dyskryminację.

2. Zakres terytorialny wsparcia:

Wsparcie będą mogły uzyskać projekty instytucji systemu wdrażania FEPW.

3. Główne typy projektów:

Nie dotyczy.

4. Warunki wsparcia:

Wsparciu będą podlegały projekty instytucji systemu wdrażania FEPW, które spełnią kryteria wyboru projektu do dofinansowania w ramach Priorytetu 6.

5. Grupy (typy) beneficjentów:

Głównymi grupami beneficjentów w 6 Priorytecie są: Instytucja Zarządzająca i Instytucje Pośredniczące.

6. Tryb wyboru projektów:

W ramach Priorytetu 6 projekty są wybierane do dofinansowania w trybie niekonkurencyjnym na podstawie art. 44 ust. 2 pkt 4 ustawy wdrożeniowej.

7. Zgodność z zasadą DNSH:

Planowane działanie jest zgodne z zasadą DNSH (ang. Do No Significant Harm, nie czyni poważnej szkody), ponieważ tam, gdzie będzie to możliwe w odniesieniu do zakupów i usług, zastosowane zostaną zielone zamówienia publiczne. Przy wyborze projektów zastosowanie będą miały kryteria premiujące rozwiązania zgodne z ww. zasadą horyzontalną.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

100

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy

Uproszczone metody rozliczania

Brak, do 15% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie personelu) [art. 54(b) CPR], stawka ryczałtowa w oparciu o metodykę IZ [art. 53(3)(a) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Sposób wyboru projektów

Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna

Typ beneficjenta – szczegółowy

Administracja rządowa

Grupa docelowa

beneficjenci i potencjalni beneficjenci Programu, członkowie grup, komitetu monitorującego i ich zastępcy, instytucje systemu wdrażania

Słowa kluczowe

pomoc_techiczna

Kryteria wyboru projektów

<https://www.fepw.gov.pl/strony/dowiedz-sie-wiecej-o-programie/instytucje-w-programie/komitet-monitorujacy/#Dokumenty>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO158 - Liczba działań informacyjno-promocyjnych o szerokim zasięgu

WLWK-PLRO152 - Liczba opracowanych ekspertyz

WLWK-PLRO153 - Liczba posiedzeń komitetów, sieci grup oraz innych spotkań w celu wymiany doświadczeń z partnerami

WLWK-PLRO157 - Liczba projektów objętych wsparciem

WLWK-PLRO151 - Liczba przeprowadzonych ewaluacji

WLWK-PLRO155 - Liczba uczestników form szkoleniowych dla beneficjentów

WLWK-PLRO150 - Liczba uczestników form szkoleniowych dla instytucji

WLWK-PLRO156 - Liczba udzielonych dotacji na realizację projektów wzmacniających potencjał beneficjentów

WLWK-PLRO192 - Liczba zakupionych komputerów

WLWK-PLRO149 - Średnioroczna liczba etatów finansowanych z Pomocy Technicznej

Wskaźniki rezultatu

WLWK-ND001 - Nie dotyczy